

راه‌آرانی

ادگان مرکزی حزب دمکراتیک مردم آیرمین

شماره ۱

اردیبهشت ۱۳۶۷

مرک و ویرانی در شهرها

شکست در جبهه‌ها!

مردم ایران و بویژه ساکنان چندشهر بزرگ مانند تهران، اصفهان، تبریز، قم و ... هفته‌های سیاه و دشواری را پشت سر گذارند. شاید از جبهاتی همه حوادشی که در چند هفته گذشته بر مردم در جبهه‌های جنگ بی سرانجام و در خلیج فارس گذشت، بی‌سابقه نیز بود.

عراق در طول بیش از ۸ هفته، ۱۸۹ موشک زمین به زمین بر روی شهرهای ایران پرتاب کرد. از این تعداد، ۱۳۵ موشک بر روی تهران، ۲۳ موشک بر روی قم و ۲۸ موشک بر روی اصفهان فرود آمد و شیراز، کرج، تبریز و ... هریک شاهدان فجایع چندین موشک بودند. ایران نیستی در برابر، بغداد دوسایر شهرهای بزرگ عراق را به موشک بست. بدین

بقیه در صفحه ۲

انتخابات و نبرد قدرت

با پایان دور اول انتخابات مجلس سوم در تاریخ ۱۹ فروردین ۶۷ و برگزاری دور دوم انتخابات در روز قدس (۲۳ اردیبهشت ماه)، کمندی انتخابات "آزاد اسلامی" خاتمه پذیرفت و همراه با آن صحنه تنگی دیگری از عمرنا میمون جمهوری اسلامی و ولایت فقیه رقم خورد.

انتخابات مجلس شورای اسلامی بیانگرین بست سیاسی رژیم مطلقه ولایت فقیه، انزوا و پیش از پیش رژیم در میان مردم و تنگ تر شدن فزاینده‌ی حلقه‌ی ائتلافی روحانیت در با لاد تشدید تضادهای انسان

بقیه در صفحه ۸

سرمقاله

درباره برخی ویژگیهای

جنبش طبقه کارگر ایران

طبقه کارگر ایران، امروز در شرایط دشوار و بی سابقه‌ای به حیات خود ادامه میدهد. عوامی همچون اخراج‌های گسترده، بحران اقتصادی تا حدنیمه تعطیل شدن واحدهای صنعتی، گرانسی و تورم فلج کننده، بحران همه جانبه جنگ و ترور و ارتاب بقصد خاموش کردن مرصدا ی مصلح طلبانه، فشار و بیسابقه برای اقوام کارگران جبهه‌های مرگ و نیستی و فارت مستمر دسترسج آنان برای کمک به شعله ورنگهداشتین آتش جنگ، و... آنچنان وضعیتی برای طبقه کارگر ایران بیار آورده اند که میتوان گفت در تاریخ معاصر ایران پیشینه‌ای ندارد.

نگاه کنرا به سطح مطالبات امروز طبقه کارگر، وضعیت متناقضی را که مسلماً یکی ازویژه گی های بر اهمیت جنبش کارگری ایران است، ترسیم میکند. واقعیت اینست که جنبش خودبخودی طبقه کارگر ایران، از رهگذر جنگ و فقر و بحران همه جانبه‌ای که حیات اقتصادی اجتنابی جا معه را تهدید میکند، آنچنان ضریبات خردنگته و مستمری را تحمل کرده است که در بررسی مطالبات روزمره طبقاتی وی، میتوان سطح بسیارنا زلسسی از مطالبات، از جمله مبارزه برای حفظ موقعیت شغلی، شایلی به بازگشت به کار، جلوگیری از کسب شدن ساعات کار روزمره، مبارزه برای ادا به کاری برای صنعتی و با حفظ چند شیفته ماندن تولید کارخانه، مبارزه برای خودداری از رفتن به جبهه‌های جنگ و کوشش برای فرار از زیاده‌دخت باج برای جبهه‌ها و غیره... را، بعنا به بخشهایی از ویژگی‌های این جنبش مورد توجه قرار داد. از سوی دیگر با بدتای کینگر دکه مهر و نشان این خصویات بر جنبش خودبخودی طبقه کارگر، درگذ چهره و اقصی این جنبش و سطح واقعی مطالبات آن و در نتیجه نا همکوسی بر اهمیت درونی آنرا نشان نمیدهند. بنظر ما، برای نزدیک شدن به تصویر واقعی این جنبش، باید از عوامل متعددی دیگری نام برد، که تا شبر مستقل هر کدا نشان بر جنبش، و نیز تا شبر متقابل آنها بر یکدیگر، مجموعه‌ای ازویژه گی‌های را رقم مینهند که بکسب یکدیگر چهره همه جانبه تری از این حرکت مینمایند.

بقیه در صفحه ۶

در این شماره

مخوانید

• رابطه اقتصادی ایران با کشورهای سوسیالیستی

صفحه ۱۶

• به یاد آندرش تارکوفسکی

صفحه ۱۰

• سخنی با خوانندگان راه‌آرانی

صفحه ۳

برخی گوشه‌های ناگفته از زندگی روزبه

روزبه راه خوب مردن

صفحه ۱۲

را می دانست!

حرفهایی در باره پلنوم اخیر حزب توده ایران

جبهه صلح و صفا و آزادی!!

در حزب توده ایران، معمولاً رسم بر این است که تشکیل پلنوم، باید "دلایل" قانع کننده داشته باشد و همواره مصلحت‌ها و حساب و کتاب‌ها سی در پشت پرده، چنین نشست‌ها را ضروری سازد. در تاریخ دوران طولانی مبارزات حزب، کمتر میتوان پلنومی را یافت که بشود آنرا نشست

بقیه در صفحه ۷

علیه جنگ و برای سرنگونی رژیم خمینی متحد شویم!

مرک و ویرانی در شهرها . . .

ترتیب دوماه جنگ شهرها توسط دورژیم ضد مردمی و دیوانه هزاران کشته و مجروح و ویرانی‌های گسترده در مناطقی مسکونی برجای گذاشت و میلیونها تن از وحشت مرگ، خانه و زندگی خود را رها کردند تا خود را به گوشه‌های امن رسانند.

وضعیت پریشان، در بدو و وحشت مردم در این ایام هولناک غیر قابل توصیف است. مرگ در هر لحظه، در خواب، در صفت خریدن و بی‌هنگام صرف غذا می‌توانست بسراغ مردم بپاید. هفته‌ها چشم‌های نگران مردم به آسمان دوخته شده بود. فاسله‌ها می‌شدند یک موشک بر فراز شهرها مرگ فقط چند ثانیه بطول می‌آید مردم مرگ را در حقیقت لحظه به لحظه با چشمان خود تعقیب می‌کنند. تهران و چند شهر بزرگ به شهر مرگ تبدیل شده و مدارس، دانشگاه‌ها و بسیاری از ادارات فعالیت‌های خود را متوقف کرده‌اند. وقعه هر از چندی در پرتاب موشک‌ها، هر چند سیل مردم را در دوباره بسوی شهر سرازیر می‌کند، ولی نره‌ای از نگرانی و وحشت واقعی آنها از آقا زاهد موشک باران‌ها نمی‌گاهد. شاید بتوان گفت هیچ‌گاه مردم ما تا این حد آواره و در بر نمانده‌اند. کمبود مواد غذایی و مصرفی و بویژه دارو و پزشکی مواذ ضروری اولیه پیدا نمی‌کند. همه چیز به هم زده است و زندگی به حد غیر قابل تصویری دشوار شده است. قیمت یک اتاق در مناطقی از اطراف تهران و ویا شهرهای نزدیکتر، به ۶ هزار تومان رسیده است. آنچه در این میان مردم را بیش از هر چیز خشمگین می‌سازد، برخورد بدست اندر کاران رژیم با این حوادث است. یکی موشک‌ها را "بلیه‌ای برای امتحان مردم" (۱) می‌دانند و دیگری "مردم را دل‌داری می‌دهد که گویا "موشک‌های ایسران ۵ برا بر بیشتر از موشک‌های عراقی" "قدرت تحریری دارند. توکوشی مردم شوق دم‌تسویب مسا بقه آدم‌کشی دورژیم ضد مردمی اند.

عراق جنگ شهرها و موشک‌بارانی‌ها را در شرایطی آقا زکرده در سطح بین‌المللی مسئله جنگ ایران و عراق در میان انبوهی از مسائل دیگر بتدریج بدست فراموشی سپرده می‌شود و برخلاف تاستان ویا نیز گذشته که تلاش‌های فراوانی در راستای حل مسئله صورت می‌گرفت، حرکت سیاسی در این زمینه به حد قابل‌گفتنی یافته بود. ما چرا جوشی عراقی از جمله با هدف فشار به محافل بین‌المللی و دولت ایران برای پذیرش قطعنامه ۵۹۸ صورت پذیرفت.

بازرسی گری فا و حمله آمریکا

درست در اوج جنگ موشکی در جبهه‌های جنگ نیز تحولات چشمگیری بوقوع پیوست. دومین درگیری نظامی ایران و آمریکا در آب‌های خلیج فارس با حمله آمریکا به دوسکوی نفتی ایران (نصروسلیمان) آقا زکرید. بجا نه نیروهای تجار و کارکنان آمریکا کشی در خلیج فارس برای حمله به سکوها نفتی ایران، برخورد دکشتی آمریکا با موشک‌ها را بخت با یک مین در آب‌های خلیج فارس بودند که به مجروح شدن ۱۵ خدمه این دکشتی انجامید. علیرغم تکذیب ایران از هرگونه دخالتی در این جریان، ریگان برای بار دوم تصمیم به مقابله به مثل گرفت و هواپیماها و ناوهای آمریکا مستقر در آب‌های منطقه سه روز دوشنبه ۲۹ فروردین ماه به سکوها نفتی ایران حمله بردند. مقاومت نیروی دریایی ایسران و شلیک متقابل و احدهای دریایی سیاه یا سدران نامنه این برخوردرا اکثرش در آب‌های این نبردها ۳ ناو ایرانی آسیب دیدند و یک هلی‌کوپتر ایسران نیز سقوط نمود. درگیری ۲۹ فروردین خلیج فارس دومین درگیری ایران و آمریکا پس از عراق و نیروهای تجار و کارکنان آمریکا که به خلیج

فارس به شمار می‌رفت. اتحاد شوروی حمله آمریکا به سکوها نفتی را محکوم کرد و نسبت به سکوها کشورهای ساحلی خلیج فارس و غربی این حمله را تشجیه تحریکات ایران در آب‌های خلیج فارس اعلام کردند و تعدادی از کشورهای غیر متعهد عمل آمریکا را تخطیح نمودند. در پی حمله آمریکا، ایران به یک سکوی نفتی شاره و چندین کشتی غیر نظامی حمله کرد و یک موشک نیز بسوی کویت پرتاب نمود.

روز دوشنبه ۲۹ فروردین در جبهه‌های فا و نیوز عراق دست به حمله بزرگی زدوا بین منطقه مهیم را بطور برفق آسا از اشغال جمهوری اسلامی بدر آورد. منطقه فا و پیش از دوسال پیش به اشغال جمهوری اسلامی درآمده بود. تنها جبهه بزرگ فا و در حقیقت اولین تهاجم بزرگ و بیرونی عراق در جبهه‌های جنگ پس از سال‌ها به شمار می‌رود.

۱۸۹ موشک عراقی بر روی شهرهای ایران!

اولین واکنش سریع سررشته‌داران رژیم در پی حمله آمریکا و شکست فا، دست زدن به تبلیغات وسیع پیرامون لزوم حضور جوانان و نیروها در جبهه‌ها، اعلام شکرآه احتمال تکسار برخورد ویا نیز بظن دان سلسله حوادث مربوط به خلیج فارس، فا و وهمدستی آمریکا و عراق بود. روزهای پس از حمله آمریکا و شکست فا، ما شاهد حرکت کم‌سابقه ارگان‌های نظامی رژیم برای ارسال نیرو به جبهه‌ها بودیم. رژیم خشمگین و زخم‌خورده کوشش می‌کند، از اجزای دست‌پیش آمده، در تهیه مردمش حد اکثر بهره‌برداری را نموده و آنها در خدمت سیاست‌های جنگی خود قرار دهد. این موضوع بویژه با تقویت ناوگان‌های جنگی آمریکا در خلیج فارس مقارن است، روندی که در دوماه گذشته و پیش از اجزای دست‌فروردین ماه در جهت معکوس در حال تحول بود و نیروی متجاوز آمریکا بی‌تدریج از حضور خود در آب‌های منطقه می‌کاستند.

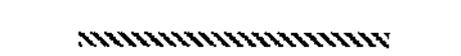
شکست بزرگ فا و برای جمهوری اسلامی در شرایطی حاصل‌شد که رهبران رژیم با تکیه بر پیروزی، ماه پیش در جبهه‌های شمالی و اشغال‌نشده حلبچه وخرمال در هر فرصتی عزم خود را برای ادامه عملیات نظامی تا واداشتن عراق به پذیرش شرایط ایران یا می‌نشدند. بمباران وحشیانه منطقه حلبچه توسط رژیم جنایتکاری که طی آن هزاران تن جان خود را از دست داده بودند، زمینه تهاجم سیاسی وسیعی برای رهبران جمهوری اسلامی فراهم آورده بود. خامنه‌ای فقط چند روز قبل از حمله عراق به فا و طی یک سخنرانی گفته بود که "دشمن قدرت دفاعی خود را از دست داده است". مسئولین رژیم هر روز با آب و تاب خبر از ساختن این یا آن ابزار جنگی پیش‌رفته می‌دادند نه گویا قرار است ایران را از خرید تسلیحات نیز خودکفا سازد و آتش جبهه‌های جنگ را در هر سر شرا طی حتی در صورت تحریم نظامی ایران شعله رو نگهدارد.

اینک حدود ۶ سال از عقب‌نشینی و شکست عراق در جنوب ایران می‌گذرد. در این مدت رهبران رژیم با سودای استقرار یک جمهوری اسلامی از نوع ایران در عراق و صدور انقلاب اسلامی خود، جنگ را بی‌وقفه ادامه داده‌اند و دست‌در پی سینه‌ها می‌انجی برای یاریان بخشیدن به کشتار و رویرانی زنده‌اند. ده‌ها حمله بزرگ با اسامی رمزنگارنگ و پراهنده ختن‌لشکرهای چندده‌هزار نفری راه‌به‌جا می‌چندانی نبردها و جمهوری اسلامی علیرغم

قول‌های متعدد نسبتاً است‌خواست‌های خود را بر کرسی بنشانند. لاجا جت رهبران رژیم در ادامه جنگ‌ها نما نسوزبا عراقی ویرانی‌ها و کشتارهای بی‌سابقه‌ای در پی آورده‌است که جنگ موشکی اخیر و خرابی‌های عظیم در تهران و دیگر شهرها از نمونه‌های آنست. اینک با از دست رفتن فسا و - یعنی در حقیقت تنها منطقه مهم خاک‌فراقی که به اشغال ایران درآمده بود - با پدیدار نشناظر تحولات احتمالی جدید در دیدگاه و عملکرد رهبران جمهوری اسلامی نشست. آنچه مسلم است، ادامه جنگ خاننا سوز و فرسایشی و دل‌خوش‌کردن به پیروزی‌های کوچک و محدود تا کتیک جدیدتها جمی عراقی چه در عرصه جنگ شهرها و چه در جبهه‌ها کارا ش خود را از دست داده است و جمهوری اسلامی هیچ‌گاه در همه سال‌های گذشته تا این اندازه در موضع ضعف قرار نداشت‌است. حوادث هفته‌های آینده نشان‌دهنده آن خواهد بود و این‌ها را پیش‌گفته تا چه میزان بر مواضع سران

رژیم اثر خواهد گذاشت و تحولات جنگ بکدام سو پیش خواهد رفت.

سرنوشت قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت از جمله مسائلی است که طی حواذت هفته‌های گذشته مبهم‌تر از همیشه باقی‌مانده‌است. آخرین دیدار دبیرکل سازمان ملل با نمایندگان عراقی و ایرانی در حالی بی‌اثر و بی‌نتیجه بود که عراقی‌ها در خلیج فارس و شکست فا و دورنما را بی‌شک از پیش‌تیر و تارمی سازد. با ادامه حضور نیروهای نظامی آمریکا در خلیج فارس و تردیدهای ضروری و تا حدودی چین در آرای دادن به قطعنامه مربوط به تحریم تسلیحاتی ایران در شورای امنیت ادامه در موریت ۱۰ ماهه وی نتیجه دبیرکل سازمان ملل در مسئله جنگ ایران و عراق را پیش از پیش‌دشوار می‌سازد. در این میان، با پیدار زحمه مسئله شکست فا و راه‌های محاسبات گذشته و آرد نمود، چرا که موفقیت اخیر عراقی، موضع رژیم این کشور را در پذیرش تغییرات احتمالی در قطعنامه ۵۹۸ - چیزی که مورد نظر دبیرکل سازمان ملل و برخی اعضای شورای امنیت مانند شوروی است - را سخت‌تر خواهد نمود.

نام رسیده

راه‌ارانی، ارتان حزب دمواتیک مردم ایران، ۱۲۲ اردیبهشت ۶۷

در آخرین شماره بیژاک (۱۹) بتا ریسنخ ۱۲ اردیبهشت ۶۷ مقاله‌ای تحت عنوان "هشدار"، نقدی بر بیام ۱۷ سفند ۶۶ من‌پوشته شده است. درج این توضیح را در نخستین شماره راه‌ارانی ضروری می‌دانم.

برداشت و طرح‌مواردی از سوی نویسنده مقاله می‌زور و نقد نوشته شده برای بین‌بینام، در تحلیل کلی این موارد شایسته نیست.

انور ۱۲۲ اردیبهشت ۶۷

سخنی با خوانندگان درباره راه ارانی

با انتشار اولین شماره راه ارانی در اردیبهشت ماه ۱۳۶۷، ارگان مرکزی حزب دموکراتیک مردم ایران بطور رسمی کار خود را آغاز می کند. شاید بی مناسبت نباشد در نخستین شماره راه ارانی مطالبی چند پیرامون چگونگی کار نشریه با خوانندگان در میان گذاشته شود.

راه ارانی هر چند کار خود را از این شماره آغاز می کند، اما در زمینه مطبوعاتی چندان بی تجربه هم نیست. طی دو سال اخیر حزب ما که پیش از این تحت نام "جنبش توده ای های مآزرز انفعالی" دوران تدارک نظری و سازمانی خود را طی می کرد، دو تجربه را از سر گذرانده است. اولین تجربه مهم انتشار نشریه پژواک بود که توانست بطور سریع جای خود را در میان نشریات چپ و مترقی میهن مان باز کند. در این میان بویژه شبک کار پژواک در انعکاس و سپاس مطالب، بکارگیری سیاست صراحت در گفتار، عدم پرده پوشی حقایق، امکان برخورد عقاید در سطح نشریه، شجاعت در طرح برخی مسائل "تابو" در جنبش چپ و... برای ما تجربه بس مفید بود و سازماندهی به شمار می رود. ما همچنین در این دوره اقدام به انتشار بولتن بحث های درونی کردیم که در آن نظریات گوناگون پیرامون مسائل مهم نظری درج می شدند. راه ارانی به عبارتی ادامه راه پژواک و دیگر نشریات ما با بهره گیری از همه تجارب و درس های گذشته است. جیسا دارد در اینجا، در این شماره یک راه دو ساله از کار و تلاش با دقت و موثر همه رفقای دست اندر کار پژواک و بولتن داخلی قدر دانی بعمل آید.

کنگره موسسان حزب دموکراتیک مردم ایران نیز با تکیه بر همین تجارب طی بحث های مبسوطی کوشش کرد چپ را چپ کار نشریه را که سه تصویب اکثریت نمایندگان شرکت کننده رسیده بود. در اساسنامه حزب بروشنی منعکس سازد. مصوبات کنگره موسسان درباره ارگان مرکزی حزب از این قرار است:

- هیئت تحریریه نشریه ارگان را کمیته مرکزی انتخاب می کند و مسئول است.
- آئین نامه داخلی نشریه ارگان توسط کمیته سه

مرکزی تدوین می شود.
- در صورت عدم مغایرت با اهداف و اصول حزب، هر عضو حق دارد نظریات خود را در نشریه ارگان منتشر سازد و هیئت تحریریه نشریه ترتیبات آنرا فراهم می سازد (صفحه ۲۳ اساسنامه).

در بخش حقوقی، عطاء نیز (صفحه ۷)، یکبار دیگر مسئله حق هر عضو برای انعکاس نظر خود در مسائل تئوریک و سیاسی در نشریه ارگان مورد تاکید قرار گرفته است.

این مواد رابطه میان تحریریه با کمیته مرکزی به عنوان رهبری حزب در فاصله دو کنگره، از یکسو و از سوی دیگر رابطه میان اعضاء حزب با تحریریه نشریه ارگان را بروشنی ترسیم می کند. نقیض کمیته مرکزی در حقیقت نظارت بر کار نشریه، توجه به مسوئلتی سیاست و شیوه کار آن است. اساسنامه حزب و مصوبات کنگره و مشی عمومی و رهنمودهای اساسی بلنوم های کمیته مرکزی و نه پیش از آن است. اساسنامه حزب چهارچوب دموکراتیکی برای نشریه ارگان در نظر می گیرد که در مسائل اعضای حزب بطور آزادانه می توانند نظریات، برخوردهای انتقادی خود را در صفحات ارگان منعکس سازند. همه تلاش راه ارانی بر این قرار گرفته است که شالوده کار و سازماندهی نشریه با احترام کامل به مسوارد پیش گفته صورت پذیرد.

البته باید اتراف کرد که راه ارانی در تحقق موارد مندرج در اساسنامه و روح حاکم بر کنگره و نیز انتظار و توقع اعضاء و هواداران حزب در شرایط نوبین جنبش کارگری و کمونیستی در سطح جهان بی تردید راه دشوار و حساس پیش روی خود دارد. باید به نیازهای مبارزات روزمره حزب پاسخ داد، میاد و وحدت ارائه سازمان بود. به مسائل حادث جامعه ایران و جهانمان پرداخت. نظریات گوناگون پیرامون ج.ت.ریسن مسائل مربوط به جنبش و انقلاب ایران را منعکس کرد، روحیه و فرهنگ دموکراتیک و انسانی را در پرده ختن به مسائل پیشه ساخت. باید بسسه سیاست حقیقت گوئی و لایه پاشی نگذارد. در واقعیت های دیگران از گفتن آنها و همه

دارند، وفادار بود. باید از انتقاد از خود نهراسید و شهادت اعتراف به خطا را داشت. باید ترس از خطا، ما را به محافظه کاری و خودسانسوری سوق ندهد. مطالب و موضوع گیری های نشریه را از زاویه سیاست فرستاد طلبانه "همیشه درست گفته ایم، همیشه درست می گوئیم و همیشه درست خواهم گفت" نگرینست و نیز نباید اجازه داد مصلحت است، "افسار" حقیقت را بدست گیرد. ترکیب همه این وظایف در چهارچوب کار یک نشریه به یقین امری آسان نیست. بویژه آنکه چنین سنتی در جنبش چپ میهن مان اثر بی سابقه نباشد، کم سابقه است.

اگر انتظار عمومی در حزب ما از ارگان، نشریه ای دموکراتیک با امکان برخورد آزاد نظریات است از جمله از پذیرش این اصل اساسی ناشی می شود که ما - و به طریق اولی هیچکس دیگر - انحصار حقیقت را در دست ندارد. نظریات ما در برخورد با یکدیگر و نظریات همه ما در جریان سایش دائمی با واقعیت ها و تجارب عملی روزمره قالب و محتوای مناسب تر و درست تر پیدا می کنند، گامتی های خود را باز می شناسند، خود را از کژی ها و نکات مبهم می آلاینند و راه خود سوی آینده را با سرزندگی و موفقیت فرو نشره، می یابند.

با پیروی از همه این اصول اساسی است که ما از همه رفا، هواداران حزب و خوانندگان نشریه می خواهیم صفحات روزنامه را از آن خود بدانند، با مطالب آن برخورد انتقادی و فعال کنند و در صورت تمایل نظریات خود را برای درج در نشریه ارسال دارند.

مطابق آئین نامه داخلی نشریه، موضع گیری ها و تحلیل های کمیته مرکزی با امضای همین ارگان یعنی کمیته مرکزی در نشریه درج خواهد شد. مقالات بی امضای نشریه معمولاً به مقدمات تحریریه و همکاران آن مربوط می شود، و سرانجام مقالات و نظریات ارسال شده برای ارگان مرکزی با امضای نویسنده مطالب مورد بحث در نشریه خواهد آمد.

چرا راه ارانی؟

از یکسو این نام منعکس کننده ویژگی های فکری، آرمان های سیاسی - اجتماعی و پیرا تیک انقلابی حزب ما باشد و از سوی دیگر ریشه و تبار ما را در گذشته های دورتر جنبش کارگری و کمونیستی ایران نمایان سازد.

ارانی شیوه روشنگری، راه تلاش برای شناخت علمی جامعه و مسائل و مشکلات آن، راه تکیه بر حقیقت و معرفت انسانی را پیشه خود ساخت و تا به آخره این رسم و راه وفا دارمانند.

راه ارانی بر اساس اعتقاد به دموکراسی، شیفتگی به رهایی توده های مردم، راه مبارزه علیه احتیاق و سرکوب و تلاش برای ساختن جامعه ای آزاد و مرفه پیشرفته بود که در آن کارواندیشه انسان برای همیشه از چنگال استعمار وستم و جهل آزاد باشد.

سلطانزاده ها، دره ها، حسابی ها، نیک بین ها، غلوی ها در جریان تصفیه های خونین و زندانی استالین و در قهر شب سیاه و طولانی اختیاتی و سرکوب رضا خانی، جنبش را پی ریخت که چند سال بعد به بزرگترین نیروی سیاسی جامعه ایران آنروز بدل گشت و در جریان دهه های بعد، گردان ها شای کمونیست های جا نیا زوفدا کسار، در همین راه و با آرمان های انسانی و انقلابی آن پیروز می یافتند.

در صفوف حزب ما مبارزانی از چندین نسل کمونیست های ایرانی از دوران ارانی به این سو حضور دارند. ارانی نام روشنی است که از سوشی ما را از گذشته ی فرافروشی پیوند می دهد که فر آورد آن تجار بی گرانیا روپند آموز به بجای مبارزاتی خونبار و ناسوز است. از سوسی دیگر ارانی آن مشعل فروزانی است که راه دشوار و پیرا فتخار بیگانه را دورا آینده ای سعادت یار را روشنی می بخشد. آرمان ما را به امیدی آزاد.

بخاطر این ویژگی ها بود که کنگره موسسان حزب ما "راه ارانی" را برای ارگان مرکزی برگزید تا

تقریباً نام آشنا بی است، نه تنها ما رگبست ها، بل برای تمام نیروهای میهن پرست و مردم دوست، نام ارگان ما و محترم است. همه ی آنها که به آبادی ایران امیدت و به بهروزی انسان ایرانی چشم دوخته اند، در برابر شهادت اخلاقی و شرافت انسانی این مبارز نجیب و سر تعظیم فرومی آورند. همه کسانی که از مسروت و انصاف بهره ای برده اند، حتی دشمنان سر سخت جهان بینی و اندیشه ای او، که برخی از آنها در دستگاه خونین رضا شاه متصدی مقاماتی نیز بوده اند، چون به شخصیت و نام او می رسند، جز ستایش و آفرین سخن با یسته ای نمی یابند. در زندگی و روزگارانی، عنصر انسانی و مجده ای هست که شخصیت او را فراتر از مراتب و مصلحت دلات سیاسی قرار می دهد و به بیگانه را راجح شایسته ای می بخشد. ارانی الگوی روشنی است که شکسوه مبارزه ی انقلابی و زیبائی انسان انقلابی در او به کمال می رسد.

ارانی در لحظاتی بس دشوار و در شرا یطنا بسودی کامل نسلی از بهترین کمونیست های ایرانی،

انتخابات و نبرد قدرت

آنان واجباروزیم خمینی به بی پرواوشی دراعمال زوروخشونت حتی علیه "ایاران" خودپروای اداشد...

این بار نیز انتخابات مجلس اسلام کماکان صحنه جنگ قدرت میان دو جناح فقه سنتی وخطا امامی بود، یا یک تفاوت اساسی که دراین دوره، امام وپیشتش سروپا برهنه وبی پرده واردمیدان جدال شدندوخمینی نه با عیای ولایت و"امام همه است" بلکه به پیرجداری طرف اصلی جدال آمد.

همزمان با تدارک واجرائی انتخابات، نه تنها در میان روحانیون وابسته به دولوک اصلی قدرت بلکه در درون خودخطا مایها نیز تدارک وتحقق انشعاب ودیوارگی آشکارا به تعایش گذاشته شد.

صف بندی های نوین در میان روحانیون

ازسال گذشته، بویژه با نزدیک ترشدن زمان انتخابات مجلس سوم اسلام، یورش همه جانبه خمینی وایران زیرلواشی فتاوی امام دربرابر "اسلام سرما با داری" هر دم شدت پیشتشری می گرفت. این یورش که تا آن هنگام عمدتا علیه شورای نگهبان وهواداران فقه سنتی به پیروزیهای چشم ثیری دست یافته واز جمله در مبارزیدن آنها به تشکیل "مجمع تشخیص مصلحت نظام" توقیف یافته بود، علیه نمایندگان وابسته به اردوی حریک در مجلس دوم شورای اسلامی نیز بلا گرفت.

در این مدت انتقاداز نمایندگان مخالف "دولت خدمتگزار"، بویژه صحبت ازسنگردن راه این ۹۶ تن که به دولت موردا تایدخمینی رای نداده بودند بعنوان "مخالفین خطا امام" روز بروز دامنه بیشتری می یافت. در عین حال کانندیدها مای روحانیت برای تعایش نمایندگان نیز مسئله پراهمیتی را تشکیل می داد.

رهبری جامعه روحانیت مبارز تهران عملا "در دست مخالفین خط خمینی قرار داشت. "خطا امام" اینک بر محور احمد خمینی که دیگر مستقیما "علنا" وارد میدان شده ودفتر امام وروحانیون مبارز تهران شکل نویینی درعرصه سیاست ایران بر بودگر تشنه است. نخستین بار خخلالی طی سخنرانی پیش از دستور خود پیروان تعیین کانندیدها ای جامعه روحانیت مبارز، در پشت پرده وبوسیله کنسی ورهبران روحانیت سنتی، به رفسنجانی هشدار داده بود. وی طی جدل با ناطق نوری، بر مقوله روحانیت مبارز بسا به یک اسم عام ومفهوم کلی انگشت گذاشت وموافق با آن خود را از موسسین روحانیت مبارز معرفی کرده بود.

همچنین بموازات تشدید تبلیغات خطا امامی های را دیگال که زیرلواشی "بیام برانت از مشرکیس" خمینی وبعضوان منشورا انقلاب، علیه مخالفین خودیا بر جیب امریکائی واسلام مستشرقین ونظایر آن تیه کشیدند، شکاف میان آنها وخطا امامی های میان نظیر رفسنجانی وشراک نیز بیشتر می شد.

سرانجام با شروع فعالیت انتخاباتی، خطوط امامی های را دیگال رسا "وینام" "روحانیون مبارز تهران" شکل مستقلی را دربرابر "جامعه" روحانیت مبارز تهران "ودرواقع بعثا به انشعاب از آن سازمان داده وضمن آرا که لیست کانندیدهای چداگانه ای برای نمایندگی مجلس سوم، در حقیقت انشعاب در خط امام را نیز علنی کردندورسمیست بخشیدند.

موسسین "روحانیون مبارز تهران" عموما روحانیون درجه دوم، اعضای بیت امام، نمایندگان خمینی دسپا ده وبرخی نمایندگان مجلس دوم هستندواز چهره های سرزوا علی روحانیت "تالی مقام" در میان آنها خبری نیست. از سرشناس

ترین آنها می توان کرویسی، خمینی ها، خاتمی، دعا کشی، امام جماران، وهادی قفاری را نام برد. آنها "حزب امام" هستند وزیرعیای امام از کمبود رجال و آیت اله ها در میان خود بیسی بدل را ه نخواهند داد.

درواقع آنها ازیدوکار نیروی خود را متأثر از قدرت خمینی وحمایت اوسی دانستند، ویلافا مله پیس از اعلام موجودیت، در تمام فعالیت های تبلیغاتی و اعلام موافق خویش بر این نکته به حلقه اصلی ولزوم حرکت خود انگشت نهادند.

مشعبین یلافا مله دست بگا رشدند. خمینی ها درصاحبها روزنامه نمایان اعلام کرده تشکیلی "روحانیون مبارز" با "نظر مبارک ایشان" (یعنی خمینی) بوده است. عده زبانی از موسسین آن اعضاء "دفتر حضرت امام" هستند. سپس روزنامه ها خبر پیشتیا نی خاندها را گرویدتر تحکیم وحدت از تشکل جدید درج کردندوزمنه ایجا دتشکلی که منحصر به روحانیون نیا شد وکارگران ودانشجویان را نیز دربرگیرد، بسا لا گرفت.

در مقابل، جناح مقابل نیز دست روی دست نهاد وبه تعرض متقابل پرداخت.

مهدوی کنی، دبیرکل "جامعه روحانیت مبارز تهران" ضمن مصاحبه ای گفت: "می پسندم آقای ثرویی وخویشی ها در روزنامه ای فرموده اند که سا اجازه وادتن حضرت امام این کار جدا بی اجازه روحانیت مبارز تهران انجام شد. سوال دیگر این است که آفرادی که در اطراف ودربیت امام هستند همه تقریبا این کار را تا کنون مضاعف کردند، انگسر امام مخالف است، چطور افرادی که در دفتر ایشان هستند در آن عضویت دارند؟"

ومهدوی کنی در جواب می گوید که اگر "امام فرموده باشند که شما برویدوا اعلام استقلال کنید، این را ما نمی دانیم" و می افزاید که: "واقعا اگر امام فرموده باشند ما تابع هستیم" اودر تریه همین مسئله بر می گردومی گوید: "ما می که دستور اتخاذ می دهند آنوقت خودشان دستور انشعاب می دهند! من که باور نمی کنم. این برخلاف کلمات امام است، کلمات امام اتحاد و تفاسق است." (رسالت، ۱۷ فروردین).

سخنان دو پیلوی کنی، هم حاکی از حفظ مواضع خود، هم تمکین به حواست های خمینی ودر همین حال همجانبی دعای حقانیت بر تم پیشتیا کنی خمینی از مشعبین است. بهمین دلیل وی در جای دیگری از همین مصاحبه، خود را با پیشوای مطهری و... مقایسه کرده که "یکی از خصوصیات آن این بود که از مواضع اصولی انقلاب که بستنی بر اسلام ومکتب است عقب نشینی نمی کردند. البته در بعضی مواقع گاهی مصلحت به سکوت است وحضرت امام دستور سکوت را در زمان بنی صدر دادند... وی بعلا" به طور ضمنی به خطای خمینی در همان مقطع اشاره کرده ومی گوید: "بنی صدر کسی نبود که بتوان او را تأیید کرد و آنها هم قبول نداشتند. بنده هم به او رای ندادم. اما معذرت انتخاب شد. این هم تجربه ای برای انقلاب بود، ولی عقب نشینی از اصولی که به آن اعتقاد داریم، صحیح نیست."

به این ترتیب، کنی ضمن اینکه خطای خمینی در جریان انتخاب بنی صدر را از منظر می کند وموافق آن زمان خود را در برابر خمینی اصولی می شناسد، با این قرینه سازی از بویه امروز بر می گردودوا زاین تجربه با این قید که "عقب نشینی از اصولی که به آن اعتقاد داریم، صحیح نیست" در ارتباط با انشعاب اخیر نیز خود را در برابر خمینی و تاران کشا قرار می دهدوا لبت جناح خود را محسوق می شمارد.

اما در این درگیری قاعدتا "پای چهره های سرشناس اما معتدل خطا امامی نیز می پایست به میان آید.

مثلا "موسوی خمینی ها طی گفتوویی با روزنامه کیهان اظهار داشت: "بعضی از بزرگان... این اقدام ما را می پسندندونه تنها آنرا تقبیح نکرده بلکه تحسین هم می کنند. ما نندجناب آقای موسوی اردبیلی وجناب آقای هاشمی رفسنجانی... (کیهان ۱۰ فروردین)

در مقابل، ناطق نوری، معاون دبیرکل جامعه روحانیت مبارز، یلافا مله نردای همان روز، به تکذیب این مسئله پرداخت وطی تماسی با روزنامه رسالت اعلام کرده هاشمی رفسنجانی "از این که در شرايط حساس کنسی کشور، ثرویی وخویشی تحت عنوانی اعلام استقلال از جامعه روحانیت مبارز تهران نمایند، بیخ وجه موردا تایدشسان نبوده ونیست. بنظر می رسد جناب آقای هاشمی رفسنجانی از چنین اقدامی سخت متاثرند وقهر نسبت تحسین چنین عملی به معظم له مور تکذیب ایشان می باشد."

نوبت به تکذیب در تکذیب رسیدوا امام جماران از جناح را دیگال های خطا امامی در روزنامه کیهان به پاسخ نویی ناطق نوری برخاست وبسا آدرس دقیق به تشریح موضعی پرداخت که رفسنجانی نسبت به این امر تا نذا کرده بود. به این ترتیب که:

"یکی از اعضای جامعه روحانیت از قول جناب آقای هاشمی تکذیب کردند. بنده به اتفاق چند تن از بزرگان خدمت جناب آقای هاشمی رسیدیم وصحبت های که در قسمت اول مصاحبه شد واینکه انگیزه تا سبب جامعه چه بوده والذکر چه نشراتی های وجود دارد ومقداری از عملکرد فعلی روحانیت مبارز گفته شدوا این که این قضیه با نظر

مبارک حضرت امام مدظله بوده ومسئله روزنامه رسالت مطرح شد. ایشان فرمودند مطلب این بود که من لیست کانندیدها ای شما را تحسین کردم ودر موردا انشعاب هم وقتی متوجه شدم که حضرت امام موافقت دیگر مطلب خاصی ندارم."

سراتب فوق نشان می دهد که رفسنجانی در جریان تدارک انشعاب نبوده، ابتدا آنرا رد کرده وکنسی بعلا" با اطلاع از درگاه بودن دست خمینی سکوت اختیار کرده است. گفتنی است که رفسنجانی همچنان عضو شورای مرکزی جامعه روحانیت مبارز تهران بوده ودر صدر لیست کانندیدها ای هسر دو طرف درگیر قرار داشت. واین درحالی است که کوشش وی قبلی وی برای نزدیک کردن نیروهای میان رو دو طرف (خطا امام وفقه سنتی ها) بمنظور ارائه یک لیست مشترک واحد برای انتخابات به شکست منتهی گردید.

مهم ترین عامل در این تیر دوست دهنده املسی نتیجه برخوردها، موضع گیری صریح وکم سابقه خمینی در دفاع از حزب خود یعنی "روحانیون مبارز تهران" ووزارت کشوری ها بود.

وی در پیام انتخاباتی خود که چرا بدبا تیر هسای درشت بدان پرداختند، فتوی داده که:

"مردم شجاع ایران با دقت تمام به نامه بنده ای رای دهند که طعم تلخ فقر را چشیده باشند. و در طول وعمل مدافع اسلام پا برهان زمین، اسلام مستضعفین، اسلام زنج بندگان سرما... باشند و آفرادی که طرفدار اسلام سرما به داری، اسلام مستکبرین، اسلام رفیقین بی درد، اسلام منافقین، اسلام راحت طلبان، اسلام فرصت طلبان ودر سبک کلمه اسلام آمریکائی هستند دردموده وبسه مردم معرفی نمایند.

این اظهار نظر در کرمعومی را دیگال های خطا امامی قرار گرفت ودر صدر حملات تبلیغاتی آنان علیه حریف به شمشیر خون چکان آنان تبدیل گردید. با اتکاء به همین صراحت، سندوقی ها پرا زرای هسای موافق لیست "حزب امام" شد.

انتخابات و ...

پس از برگزاری انتخابات، محتشمی ضمن اعلام نتایج انتخابات به همین پیام واژرات آن اشاره کرد و گفت:

"پیام ما موجب شد تا مجرمین و مستضعفین دلخوش شوند و حرکت‌های مشکوکی که خواستار اسلام آمریکا می‌بودند، منزوی شوند."

به این ترتیب، وزیر کشور، نتیجه "درخشان" انتخابات را با پیروزی اسلام‌ناپ محمدی و طلسم اسلام آمریکا می‌خواند و چراغ آیدوا بسته به این جناح نیز در ستایش از این جریان سنگ تمام گذاشتند.

مثلاً روزنامه اطلاعات ۲۴ فروردین در ستون نقد حال نوشت:

"... تمامی افرادی که در مرحله اول به مجلس راه یافته‌اند، گذشته از افرادی که مشترک گمانی هستند که از طرف روحانیون مبارز تیران معرفی شده‌اند... روحانیون مبارز تیران... افرادی را به مسردم معرفی کردند که چهارده تن از آنان در مرحله اول به مجلس راه یافتند و ۱۶ تن بقیه در دور دوم قسراً گرفتند. تشکل روحانیون مبارز این نتیجه مفید را داشته است که نهایتاً تمام نمایندگان مورد تأیید مردم تیران مورد تأکید روحانیون هستند..."

از طرف دیگر در حالی که سخنگویان و وابسته به این جناح نیز در مجلس و مناظر و محافل انتخاباتی این انتخابات را پیروزی بزرگ اسلام و اقصی و درس عبرت برای دیگران معرفی می‌کنند، میان روحانیان خطا ما ما چنانب اعتدال را رها نکردند. مثلاً چندی روز بعد در سخنرانی در گفتگوی تلویزیونی اپتالیسا در این زمینه اظهار داشت:

"هنوز از نظر من مسئله خیلی روشن نیست. نمایندگان می‌دانند که انتخاب شدند بیشتر چه تا یاسی دارند. برای ادامه اضافه کرد که "در حال بسن پیش بینی نمی‌کنم که تغییر میسر در مجلس سوم بوجود بیاید، فکری کنم که در آینده چیزی شبیه مجلس دوم با کسی اختلاف خواهیم داشت..."

اما جناح مقابل در این فاصله را دیگال‌های "روحانیون مبارز تیران" و سگلی‌ها را به غوغا سازی متهم کرده و به اشکال مختلف کوشید تا با افشای شیوه‌های توطئه‌گرانه با عدم محتشمی و تقلب‌ها و تغییرات انتخاباتی آنها از یکسو نتایج انتخابات را همانگونه که بود یعنی مخدوش و نامودنا زد و از سوی دیگر زمینه ساز صلحی بین اقتضای بزرگ را حرکت تفرقه‌گرایانه، بنی‌صدری، آب و انحرافی جریان "روحانیون مبارز تیران" را نمودند. ما بیشتر به نظرات مهدوی‌کنس در این عرصه پرداختیم و شمه‌ای از آنها تا کسی را که آن جناح در ارتباط با این حرکت در سطح "مستحضران" تشریح کردند آشنا شدیم. این کارزار سپس از پایان دور اول و در تشریح آمدنی برای دور دوم جنگ میان دو طرف حول همین نکته تشدید گردید. سرانجام حواریون اما بی‌روا لمرسوم و چنان‌گسه سنت‌های حاکم اخوندی است و پیش از این در لحظات چرخش و از جمله در این اواخر بگونه استفتاء‌ها نمونه‌های آن را شاهدیم. پونه ایم، نامه‌ای خطاب به حضرت امام انشاء کردند و با این مسئله که:

"... اما از آنجا که ممکن بود از این انشعاب و پیمان‌شکل و نظم جدید نشانه اختلاف و تفرقه به برخی اذهان راه پیدا کند و برخی افراد ناآگاه آن را وسیله‌ای برای تبلیغ علیه وحدت که همواره مورد توصیه و تاکید آن حضرت بوده است قرا دهند، لازم دیدیم که موضوع را به استحضار حضرت تعالی برسانیم تا چنانچه مصلحت ندانستید اقدامی صورت نپذیرد که از طریق برادر بزرگوار رجحانت اسلام و المسلمین حاج سید احمد آقا از مواظقت و رضایت خاطر بزرگ اطلاع حاصل نمودیم و سپس برای انعکاس این مواظقت و رضایت در وسایل ارتباط جمعی مجدداً"

کسب اجازه کردید که آن را نیز با جاسس‌ها فرمودید...

خواستار اعلام نظر خمینی شدند.

خمینی در پاسخ خود صریحاً نوشت که:

"سیر قضیه بهمین صورتی است که در نامه آورده‌اید، انشعاب تشکیلاتی برای اظهار عقیده مستقل و ایجاد تشکیلات جدید معنای اختلاف نیست..."

و برای سؤگلی‌های خود آرزوی موفقیت کرد!

انتخابات دوره سوم در پیرتو

جناح بندی‌های نوین

وجه بارز انتخابات، از سوی دیگر، همانا سرکوب هرگونه آزادی و وقاحت پیش از حد تصور هر دو طرف درگیر در برابر مردم ایران و جبهان بیان بود.

محتشمی وزیر کشور، از جمله صحنه‌گردان‌های اصلی انتخابات و از رهبران خطا ما می‌های را دیگال که طی مصاحبه‌ای در چهاردهم دی ماه سال پیش پیرا موب انتخابات سخن می‌گفت، بعنوان یک مقام مسئول به نفس وجود احزاب - از هر نوع خمله کرد و در حالی که نظر خود را حرف دل و خواست مردم و انجود می‌کرد، شفر جبهی خود را نیست به تشکل‌های سیاسی ابراز داشت. وی ضمن جمله به بهوضت آزادی و جبهه ملی و... و دعوت وزارت اطلاعات به بررسی سوابق افراد وابسته به ایسن جریان‌ها، دیگر مخالفین و حریفان اسلامی خود را نیز نماینده سرما به داران معرفی کرده، هشدار می‌دهد که نباید گذاشت آنها به مجلس راه یابند.

اما در دور محدود آزادی مردم در انتخابات دوره سوم مجلس همین نکته بس که روزنامه اسپسار - وابسته به جناح را دیگال خطا ما - در شماره سوم اسفند ۶۶ خود در خبر "گزارش وزیر کشور به امام امت در باره انتخابات سومین دوره مجلس" نوشت:

"وزیر کشور، دیروز یکشنبه، در گزارشی به امام امت در مورد اقدام‌های انجام شده برای برگزاری سالم انتخابات سومین دوره مجلس شورای اسلامی خواستار برخورد قهوه قضاییه با افراد گروه‌ها و تشکیلاتی شد که می‌خواهند فضای آزاد، آرام و سالم انتخابات را برهم‌زنند."

طبیعی است وجود هر یا زمان سیاسی خارج از دایره تنگ فقها، از آنجائی که با لغوه امکان

افشای و ایستادگی در برابر خرافات‌های مسمول را فراهم می‌سازد برای هر دودسته خطسری جدی محسوب می‌شود. بهمین دلیل محتشمی بسا خطونشان کشیدن و جنگ و دندان نشان دادن و حذف همه پیروهای مخالف، انتخابات را عمدتاً به نیردگلدنیا توری میان دو مبارز و حاکم‌های درراس هرم قدرت تبدیل کرد. در واقع با تحریم عمومی انتخابات از سوی همه احزاب و نیروهای سیاسی بیرونی حتی با زرگان و بیاران، به اضافه جنگ شهرها و تخلیه نسبی مراکز بزرگ تجمع مردم، صحنه انتخابات عملاً به نیردتن به تن دو مبارز نداشتن قدرت و حواریون نزدیک آنها مبدل شد.

البته خطا ما می‌ها با برخورداری از حمایت آشکار خمینی و استقرار در ستاد دنیرومندی سپهر وزارت کشور و در دست داشتن قدرت اجرا می‌عملاً برتری چشمگیری بر حریف داشتند. مثلاً آنها در استانه انتخابات به نمایندگی مجلس فعلی را که به جناح فقه سنتی تعلق داشتند، بازداشت کردند، از آن جمله است: فقیه کرمانی، رئیس کمیسیون اصل نود که به افشای‌گری‌های مهمی علیه دردی‌های

وزارت نفت و بازرگانی پرداخته بود.

خطا ما می‌های را دیگال زیر رهبری خمینی و به کارگزارانی عملی محتشمی وزیر کشور برای قبضه کردن مجلس سوم در عین حال با دستکاری رسانه‌های همگانی چون رادیو تلویزیون و روزنامه‌های کیهان و اطلاعات و بشار، یعنی عمده‌ترین اهرم‌های تبلیغاتی کشور که در تیسول خود آنهاست، بر پیگرد روحانیت هودا رفته سنتس از قماش مدرسین حوزه علمیه و رهبری جا معسسه روحانیت، مبارز تیران و در واقع قشری لائسی هم قدرت روحانیت که شورای کیهان را ستاد عملیاتی خود قرار داده‌اند، ضربات کوبنده‌ای فرود آوردند.

وزارت کشور با ایجاد شبکه بازرسی و هیات‌های اجرایی انتخابات از سوی خود، در کمال قسدرت علیه شورای کیهان اعلام جنگ داد و تا سرحدت نفسی عملی نقض شورای کیهان در انتخابات و طسرد ناظرین منتخب شورای کیهان و بستن دست آنها، در جریان انتخابات به بیشترین حد ممکن به نفع کاندیدا‌های خطا ما می‌اعمال نمودند.

محتشمی وزیر کشور و معاونان وی به عنوان مقامات مسئول بی‌پروا و بی‌وقفه، از جمله طی مصاحبه‌های پیرشما را جراید پیرشما نه‌ها دست بکار تبلیغ رسد سوبما ندخه و علیه مخالفین شدند و در این مبارزه تا آنجا پیش‌تا خندنگه نه فقط لیست‌های رسمی کاندیداها و اطلاع‌های رسمی وزارت کشور را در اختیار روزنامه‌ها و رسالت قرار دادند، بلکه تا شید صلاحیت کاندیداها را نیز از اختیار خارج نمودند. علاوه بر این آنها دور از چشم ناظرین شورای کیهان را می‌شماری کردند، ناظرین نامبرده را سرزندوق‌های آراء توفیق کردند و با اقداماتی از این قبیل که در عین حال با تعرض وسیع تبلیغاتی حق بجا نیسی نیز همراه بود، موفق شدند فقط در تیران و در همان دور اول انتخابات کلیه چهارده نماینده منتخب را از لیست مورد حمایت خویش از صندوق‌ها بیرون بکشند. جانب ایستادگی که ناظرین و معاونان دسیرکل جا معرواحانیت مبارز، یعنی یکسای از رهبران یا ندرحریف در انتخابات نشان دوره‌ای گذشته، در باره کاندیداها می‌ها برنده و انتخاب شده بود، از نظر آراء آکنون در ردیف بیست و ششم قرا گرفته و در واقع سرنشست به دور دوم انتخابات موکول شده‌است.

با این وصف می‌توان به ارزیابی صحیح جریان انتخابات و این ادعای محتشمی پرداخت که طی مصاحبه مطبوعاتی ۲۳ اردیبهشت ماه خویش از جمله گفت:

"در همین جا ادعا می‌کنم انتخاباتی که در این مرحله توسط وزارت کشور برگزار شد نتایج آن را بدترین انتخابات در ایران، بلکه در سطح جهان بود."

محتشمی در عین حال سلامت انتخابات را ناشی از خنثی کردن تلاش‌های مدافعان جویانه شورای کیهان می‌دانده و همانجا شرح می‌دهد که چگونه این تشبثات را خنثی کرده‌است. از زبان محتشمی می‌خوانیم:

"... وقتی مطرح کردیم که در شعبه اخذ رأی نباید کسی به دیگران توصیه کند و یا نام کسی را بنویسد یکی از اعضای بزرگ شورای کیهان گفت: چه اشکالی دارد که ما جماعت مسجد پرنده یا فردی که مورد اعتماد مردم است آنان را راهنما کند و طبق قانون اعلام کردیم که هیچکس در شعبه‌های اخذ رأی حق ندارد برای کسی نامی را بنویسد."

در این میان هیات ناظرین شورای کیهان رسماً درخواست کردیم صندوق انتخاباتی تهرانی را از بدو سلامت یا عدم سلامت جریان انتخابات

مدرسه انقلاب!

بدون شک، یکی از مهم ترین این عوامل، با زتساب فرا موش تشدیدی تجارب گرانقدری است که...

مانع از آن شده که یک جنبش نوین و واقعی کارگری، بتواند دهه ۲۰ بوجود آید و طبقه کارگران بتواند...

این ناتوانی در سالهای اخیر، پس از انقلاب نیز ادامه یافت و خیلی زودتر از آنکه طبقه کارگری بتواند...

کارگران، ابزار برای برقراری عدل الهی!

ویژه گی دیگری که با پدیده عوامل فوق اضافه کرد میزبان اثر بخشی آنها بطور واقع بینانه بر جنبش...

آنچه واقعیت دارد اینست که، یکی از مهم ترین کانون های متمرکز و فعال توده ای در متن بحران...

با این وجود، در اینجا بدنیست، با رابطه ای بین "جناح" حکومتی با جنبش طبقه کارگر، انگیزه ها...

جناح مخالف، یعنی شورای نمایان و هواداران "رسالت" اشاره شود.

با اعتقاد ما، جناح موسوم به "خطا مام"، جریان است که بطور واقعی میتوان آنرا "مستضعف پرور" نامید.

طبیعی است که هر کجا، مصلحت نظام اسلامی عزیزتان، با این نوع "بینه" پیرو در تناقض قرار گیرد، لحظه ای نیز مصلحت خویش را رها نخواهند...

در عین حال، ما فکر میکنیم که گرچه این نیروها، در کوشش برای ایجاد تشکیلات کارگری با شکست کامل مواجه شدند، با اینحال، در عرصه سیاسی...

شعارهای آتشین در رودست های خطا مامی، بقصد مبارزه "قاطع" با امپریالیسم امریکا و "بهر قدرتتها"، فحاشی نسبت به دولت های مترجم...

معاصر غلبه کرده و حتی بخش های از زحمتکشان را در ارگانهای سرکوب خود بسیج نماید.

جبهه صلح و صفا

دوره ای کمیته مرکزی نام نهاد. این بدان معناست که از دیدگان نگردانندگان حزب، تشکیل پلنوم، ویجا تنجاب از تشکیل آن، کمترین ارتباطی نداشته باشد. اما سنا هم - که تشکیل پلنوم را هر شش ماه یکبار پیش بینی کرده است - ندارد و تا وقتی که حزب "مسئله" نداشته باشد، همین پلنوم های گوناگونی هم با سال ها تاخیر همراه میگردد. بدیهی است، چیزی که کنگره اش فقط چهل سال بی قابلیت دچار تاخیر شده، نمی تواند تاخیرهای کوتاهی مدت تر (۱) تشکیل پلنوم ها دچار اشکال ویسسا ناراحتی وجدان نگردد!

نظری گذرا به پلنوم های دوران مهاجرت کسسه از پلنوم چهارم به بعد آقا زمینود، نشان میدهند که چگونه نشست های کمیته مرکزی، که بطور روزافزونی با جامعه و جنبش بیگانه تر میگردید، غرق در مسائل داخلی میشد. جلسات وقت عمدتاً پلنوم ها صرف رسیدگی به ضعف مسسا و انحرافات اعضای کمیته مرکزی ویا مصروف به تصویب و تأیید تشریفات اسناد جلسیه های بین المللی و امثالیم میگردد. تعدادی از این پلنوم ها، بطور ویژه برای رسیدگی به افتضاحات اعضا رهبری و "اقا نوبت" دادن به بندوبستهای پشت پرده، تشکیل شده اند:

* پلنوم ششم را عمدتاً "برای اخراج دکتر کشا و روز تشکیل دادند."

* پلنوم وسیع هفتم و بلافاصله پس از آن، پلنوم هشتم حزب، برای سروصورت دادن به موضوع "وحدت" حزب و فرقه تشکیل شدند و پس از تقسیم غنائم و توزیع "آدا لانه" ارث و میراث، اعلاّم کردند که سرانجام تزلزلی حزب و احاطه کارگر در کشور کثیر العله، بر اثر مساعی رهبران به اجرا درآمده است!

البته معلوم نمی شود که تجزیه حزب و احاطه فوق الذکر در سال ۱۳۴۴، با استفاده از کدام تزلزلی انجام شده بود!

* پلنوم نهم حزب که همزمان با اوج نهضت عمومی مردم ایران (شهریور ۱۳۳۰) تشکیل شد، در اصلی ترین خطوط خود، انعکاس رشک اختلافات در رهبری جدید میان رهبران حزب و فرقه بود.

* پلنوم دهم، برای بررسی تشکیلات جاسوسی ساواک به رهبری حسین یزدی تشکیل شد، با وجود این واقعیت ننگین و درد آور که جاسوس دشمن سال ها در محاورت دبیر اول وقت (اردمش) به جاسوسی مشغول بوده، به علت دسته بندی وعدم اصولیت حش قارندش؛ نتقا پشاهای به عمل آورد. اردمش همچنان در راس حزب باقی ماند؛ زندانگاری های وی چندسال بعد با جمع شهریاری بوجود آمد.

* پلنوم یازدهم برای اخراج قاسم، فروتن و سغاشی ترتیب داده شد و با توجه به مخالفت اکثریت کمیته مرکزی، سنا انجام این کار مسسا دخالت آشکار و مستقیم مقامات شوروی، مسسا "مرفیقت" فیصله یافت.

* پلنوم های ۱۲ و ۱۳، کلاً "جلسات بی آب و رنگ و تشریفات بودند. از آنجا قات "هم" پلنوم ۱۲ موضوع گیری حزب در ارتباط با "مسئله وحدت در جنبش کمونیستی و کارگری جهانی" و "تأکید اسناد مصوبه جلسه مشورتی اجزای مسسا در سر بودا پست مورخ فوریه ۱۹۶۸" و نیز تأکید و تجزیه هم جانی "خستین علامه کمیسون تدارک گردهمایی جهانی اجزای کمونیست و کارگری در آوریل ۱۹۶۸" بود. از اهمیت و حساسیت پلنوم سیزدهم نیز گافنی اشارت، همایگونه که در اسناد حزب منعکس است، اشاره نموده: "در برابرین پلنوم وظایف مهم تصویب اسناد دکنفرانس بین المللی اجزای کمونیستی و کارگری" و نیز، "البته" تدارک برگ عزاری

صدمین سال میلاد ولادیمیر ایلیچ لنین "تسرار داشته است."

* پلنوم چهاردهم، برای رسیدگی به شبکه پلیسی - ساواکی عباس شهریاری، ترتیب داده شد، و با لایحه به برداشتن را دمنش از پست دبیر اولی انجام مید.

* پلنوم پانزدهم، که با همدستی و "تفاهم" ملث اسکندری، کیانوری، دانشیان، تدارک دیده شد، هدفش با صلاح بر گماری های جدید در کمیته مرکزی بود و بنا بر این چنان بندوبست مسسا و معامله گیری های بیسابقه ای انجام گرفت، که تا آن زمان نظیرش دیده نشده بود. (برای آگاهی بیشتر از این واقعه مضحک و شرم آور به استعفا نامه رفیق با یک مراجعه کنید).

* پلنوم شانزدهم، که سنا ریوی آن از قبل تهیه شده بود، بکارگذاشتی کیانوری و دانشیان و بسیاری رسمیت دادن به کناره گزاشتن اسکندری و پوشاندن قیامی ریاست به تن کیانوری تشکیل شد و ما جرای خفت بار آن از جمله درج مسازوه سر نوشت تاریخی حزب توده ایران منعکس است.

* پلنوم های ۱۸، ۱۹ و ۲۰ هم دیگر احتیاجی به یادآوری ندارند. اخراج ۹ عضو عضو مشا و رکنیته مرکزی در این پلنوم ها، و انواع و اقسام دسته بندی ها، توطئه ها، دروغ گفتن ها، "آدم جمع کردن" ها، برای کف زدن و هورا کشیدن، و ده ها کثافت کاری از این دست، از جمله مصامین این پلنوم ها بوده اند که در این مدت با افشاکری های تعدادی از اعضای کمیته مرکزی، از پرده بیرون افتاده اند.

درست با اتکاء به همین تجارب است که بسیاری اعضا با تجربه تجزی، و با ناظرین خیره خارجی، تشکیل پلنوم های حزب توده معمولاً با طرح این پرسش نوری همراه است که در حزب چه اتفاقی افتاده؟ "تحولات بین المللی" به کدام "دستاورد" جدید رسیده؟ حساب و کتاب های مربوط به تحولات سیاسی ایران، بویژه فعمل و راجعاً لات درون حاکمیت، چه بوده و بستن جدیدی را ممکن یا ضروری ساخته؟ و با لایحه درگیری های وصف آرائی های درون رهبری حزب، "دارا زگردن" چه کسانی را در دستور روز قرار داده است؟

تجربه نشان داده است که معمولاً این بیسبوع کجکای وی ها، گرچه برای "مصالح" و "انسجام" و "وحدت یکپارچه" و "اصولیت" حزب در دسترس درست میکنند و اصول خدشه نا پذیر "بنا نگراری لنینی" حزب را به مخاطره می اندازند، اما لا قیل برای کسانی که ما بلند "اسرار" این زبوندهای پشت پرده و نیز "حرف حساب" رهبران حزب را از پشت ظاهر بزرگ کرده گزارشات رسمی و قطعنامه ها و ازواری "شور و هیستگنی" عارفانسه شرکت کنندگان در پلنوم و از خلال "فضای مصیانه و خلاق" آن، کشف کنند، فایده های بسیار دارد!

بدون شک، پلنوم اخیر کمیته مرکزی حزب توده هم نمی تواند استثناء از این قاعده مستثنی باشد. هنوز مدتی از تشکیل آن نگذشته، خبر برکناری سه تن دیگر از رهبران حزب همه جا منتشر شده و نا مسه تکان دهنده و افشاکر فیتی نور لا قیل بخششی از جلوه های واقعی با صلاح انسجام و وحدت یکپارچه و شور و هیستگنی و بقیه مخلفات حزب را بر ملا نموده است.

حالاً ویس از انتشار این اخبار است که اعضای کم تجربه تر حزب و نیز خاندانگان عادی نامه سرمد، معنی واقعی مقالاتی از قبیل "جنگ روانسی - تبلیغاتی" منتشره در نامه مردم شماره ۲۰۰ را درک میکنند و بخواهی شیر فهم میشوند که چگونه از زمان انتشار رمان نخست حزب کمونیست توسط ماکس وانگلستن تا مراسم قرابت گزارش هیات سیاسی در پلنوم بیستم توسط علی خاوری، "پیکار علیانه

مبارزان راه طبقه کارگر و همه استشارشوندگان آغا زنده، ادامه یافته و بویژه نوبت این آقا یان که رسیده بر شدت آن افزوده شده است! خوانند، از همه جا بی خبر "نامه مردم"، زمانی که کسای سر از درون حزب، تحملشان نسبت به این همسوی بی لیاقتی، بی مسئولیتی و بی اخلاقی تمام میشود با خروج از حزب، با صلاح اسرار آنرا قضا میسازند، با بدگوشی های بیش از با زکند، تا متوجه شوند که فریادهای گوش خراش رهبران حزب منبر بر گزاشتن مزدوران "امیرالیم وارگان ها" جاسوسی رژیم در درون حزب، معنای واقعی اش چیست و چه رابطه ای با حق گوئی و حق طلبی قسلاز عضوان خوشنود حزبی دارد. خواننده "نامه مردم" همی ار که حزب اعلا پیش را به "بنا نگراری" قسر می خاند و برای شیر فهم کردن آنها از کلی دشمنان طبقاتی و "همه استشارشوندگان" روز زمین مند میگردد، وقتی از حزب تصویر زخم خورد بپلوانسرا ارائه میدهند که گویا "در محاصره دشمنان" عمل میکنند و در نتیجه در درون حزب هیچ کس حق ندارد دیکشش در بیاید، با یدفورا "حواش را جمع کنند تا مصدق عینی این ننه من غریب و این جور وب و وحشت را از پس این پرده قسا و تزویر و یا در بیاید.

در واقع، رهبران حزب توده که هنوز در خسوا و خیال حکومت بی در سر میا جرت های قلیسی سوا بر خرننگ آروزه های حزب مدارا نفاستالینی در جاسمی زنده، از اینکه بگیر و بسندهای متعنا و تعلیقی و اخراج های پشت سر هم در درون حزب و در ارگان رهبری، کمترین اثری در تا مین اتوریت آنها نمی گذارد و بویژه اخبار "سراسر" این سرعت در سطح جنبش بر ملا میگردد، با ویس و کلافه سر قلم می نشینند و با قاحتی باور نکردنی "جنس" روانی گسترده ای را که گویا امیرالیم مسسا اپنتلجیست سر ویس، ساواک و ساواک غیره... "عقبه حزب توده ایران آقا زکرده اند" به اطلاع خواننده میرسانند و مخالفین خود را که معمولاً "واخورده سیاسی" هستند، یا "جاسوس" ویس "دشمن طبقاتی" به "پرونده سازی، تزویر و رهبری حزب، دادن اطلاعات کذب و حتی جمع اسناد" متهم میسازند و "قریب اعضا و هواداران حزب" را نتیجه این توطئه ها قلمداد میکنند. آن بی سرمانه و درست همزمان با این نوع وقایع از اداهای فیمی بهره میگیرند تا "طبق اخبار" موثق" نقش "بنا دهای جاسوسی رژیم را بر سر" وارد آوردن "ضربه جدید" به اطلاع اعضا و هواداران عزیز برسانند و از آنجا که در اینجا در محیط پر هوش، کمترین مانع اخلاقی و انسان بر سر راهشان نیست، با قاحت کم نظیری مدعی شوند که امیرالیم و ترجاع و بنا دهی جاسوس "مزدوران" شان را درون حزب "سوخ" میکنند تا با "جمع آوری اخبار مربوط به فعالیت حزب، و رهبری آن" و "گوشش برای ایجاد نفاتی"، "شایه پراکنی"، "تهمت" و غیره، "جنگ روانسی" تبلیغی" راه بیاندازند!

ما البته نمی دانیم که این ترندهای کودگانه و این زمینه چینی های مذبحانه که از یاس و درما ندگم - والینه بی اخلاقی ویس شرمی - ناشی میشوند در درون حزب هنوز چه کسانی را می تواند بغریب و به چه میزان "تاشیر" مثبت برای رهبران حزب به ارمغان میآورد. واقعیت این است که سنا رضایشی های درون حزبی به مراتب بیشتر از آنست که ملاحظا بتوان از اخبار مربوط به برکناری بخشی از اعضای کمیته مرکزی و هیات سیاسی را مردم بنیان کرد. چنین توقعی حتی در امیرا طوری های گذشته حزب نیز سابقه نداشته است. به این ترتیب، خط و نشان کشیدن رهبران حزب سغاشی برای اینکه "به استثنای مسالنی که در مطبوعات حزبی منتشر میگردد، همه کارها درون حزبی بنیان است" (نامه مردم شماره ۵۰) آسای تواند چیزی جز یک رویای خام خیالانه و بی

یک درماندگی لاعلاج تلقی شود؟ حزبی که شورش‌های مطبوعاتی، آشوب‌های گسترده، شورش‌های گوناگون، اتفاقات آراء، وفاداری و بی‌وفایی، بی‌وفایی، موازنه حزبی، کف زدن‌های پر شور و عاصف و بوسه‌های ناشی از شدت وحدت نظر (!) هیچ چیز دیگری منعش نمی‌شود، چگونه از اعضای مایوس و ناراضی خود انتظار داریم که همه چیز را از جمله قلع و قمع روزمره مخالفین را، تحت عنوان "پنهانکاری" ما ست مالتی کنند؟

در حال، آنچه که به ما مربوط است، بی‌همچ هراس از این شیوه‌های مبتذل لحن مال کردن به سبک رهبران حزب، افشای بی‌امان نادرستی‌ها، انحرافات و خیانت‌های رهبران حزب را که با حیل گری، سیاست‌های غیر انقلابی و مصلحت‌جویانه، بی‌مسئولیتی و بی‌ایمانی و نیز بی‌ایمانی نگاری "راه فریب کارگران و مردم ایران را پیشه کرده‌اند، وظیفه خود میدانیم. در این راه، ما متکی به اسناد دموکراتیک حزبی، با رعایت اصولیت و اخلاق کمونیستی، هر آنچه گفتنی است خوانا می‌گفت و از اینک دشمن "طبقاً" رهبران حزب نامیده شویم، غصه زبانی نمی‌خوریم! بررسی اجمالی قطعات ما ها و گزارش هیات سیاسی به پلنوم بیستم نیز، به همین مقصد و هدف بر ملا کردن بخشی از "پنهانکاری" های رعایست شده در آنها به رشته تحریر در آمده اند.

مرحله انقلاب، تمهیدات رهبری برای اصطلاح ضرورت هژمونی بیرونی و محلات دن گشودن و آنجا به مخالفین، از ما جدا می‌است که میتوانیم مورد توجه قرار گیریم، علاوه بر این، موضوع سیاست‌های تشکیلاتی حزب که بخش مهمی از گزارش هیات سیاسی را بخود اختصاص داده، مسائلی مانند "نضاط آهنین"، "دموکراسی" درون حزبی و غیره، از ما در دیدگاه بل بحث در این پلنوم است و سرانجام باید تحلیل و تفسیرهای حزب نسبت به مسائل بین‌المللی، از جمله "روند دگرگونی‌ساز" "نواندیشی"، "عقلیت" و "دموکراتیک" کردن در جنبش کمونیستی نام برد، که مسلماً بررسی آنها مستلزم اندک کم بزرگی به شناخت ما هیئت‌وا قعی اندیشه گردانندگان حزب در این زمینه ها باشد. ما در سلسله مقالاتی، این نکات را مورد ارزیابی قرار خواهیم داد.

طرز "انحرافات" چپ روانه،

بازگشت به اصولیت!

آنچه که به عنوان مقدمه چینی، در گزارش هیات سیاسی و سپس در قطعات ما پلنوم، برای مطبوع کردن نقشه جدید حزب در تشکیل جبهه صلح و آزادی مطرح شده‌اند، در واقع هیچ نکته جدید یا مهمی در خود ندارند. ابتدا هیات سیاسی در گزارش خود به پلنوم، برای "تجسس هر چه بیشتر نیرو در مرحله کنونی مبارزه" (نامه مردم شماره ۱۹۳ ص ۱۰) از کمیته مرکزی می‌خواهد که مسئله جبهه وسیعی را که با پیدایش و همای اجتماعی بیشتر را در برگیرند مورد بررسی قرار دهد. (همان)، سپس گزارش مزبور، بیاد کمیته مرکزی می‌آورد که "مکان ما نور جبهه متحد خلق محدود است، چرا که "یا یک" اجتماعات انقلاب در این جبهه را بطور عمده آن نیروهای سیاسی - اجتماعی تشکیل میدهند که قادر به اتخاذ موضع ضد سرما به داری و یا حداقل تجدید سرما به داری هستند" (همانجا) همه از این روست که هیات سیاسی موضوع "برخوردها" به مسئله تأمین اتحادها و وسیع‌تر شدن جبهه و البته برای مثال، یا داری میکنند که "در شرایط مشخص جامعه ما، مثلاً آزادی و صلح میتواند سبب طیف گسترده‌ای از نیروهای اجتماعی را به عرصه مبارزه جلب کند." (همانجا)

هیات سیاسی آنگاه، برای شیرین تر کردن مائیس که عرضه کرده‌است، لیست نیروها و کسانی را که خواهان آزادی و صلح هستند، ردیف میکنند و از آنسای داری و مشاوران گوناگون نام می‌برد که منافع خود را در یک حکومت دموکراتیک و صلح دوست می‌بینند.

ظاهراً "بر مبنای همین استدلال است که در بند شازدهم قطعات ما پلنوم، اعضای کمیته مرکزی "بر پایه تحلیل دقیق اوضاع کشور، مسئله مردم اتحادهای گسترده را مورد بررسی قرار میدهند و بر تشکیل یک جبهه وسیع، متشکل از همه نیروهای طرفدار آزادی و صلح صحه می‌گذارند. (نقل از قطعات ما پلنوم - نامه مردم شماره ۱۹۴ ص ۱۲).

استدلال پلنوم، علاوه بر آنچه که خود آنرا "تحلیل دقیق اوضاع کشور" مینامند، عبارتست از "وسیع تر کردن پایگاه سیاسی - اجتماعی نیروهای مخالف سیاست رژیم و "تنگ تر" کردن پایه‌های اجتماعی رژیم حاکم.

در باره این استدلال‌ها و نتایج حاصل از آن چه میتوان گفت؟ "تحلیل دقیق اوضاع کشور" چه مولفه جدیدی را در اختیار رهبران حزب گذاشته، که آنها را وادار به طرح شعار جدید جبهه جدید ساخته‌است؟ مسلماً! آنرا این تحلیل، یک بررسی پنهانی نباشد، همان است که قاعدتاً در اسناد

پلنوم منعکس است. گزارش هیات سیاسی در بررسی اوضاع کشور تا کنون می‌گوید که آنها "درصد تحلیل وسیع و نتیجه گیری مجدداً وضع جامعه نیستند، چرا که "کنفرانس ملی این مسئله را مشروحاً مورد بررسی قرار داده‌است، و البته مطابق معمول - تا نهم کرده‌اند که "گذشت زمان، هم صحت ارزیابی‌های کنفرانس ملی و هم حقایق نتیجه گیری‌های آن را به اثبات رسانیده‌است". بنا بر این، تحلیل "دقیق" مورد نظر، همان باید باشد که کنفرانس ملی انجام داده‌است. دیگر چه دلیل "جدیدی" برای طرح این جبهه جدید مطرح شده‌است. به اعتقاد ما، بطور مسلم، موضوع ضرورت تشکیل اتحادها و هر چه وسیع تر برای تنگ کردن پایه‌های اجتماعی رژیم نیز، نکته جدیدی نیست که حزب توده تازه آنرا یاد گرفته باشد، چرا که "حزب توده ایران یک ساله حزب سیاسی است که طی بیش از ۳۶ سال زندگی پراختخار شده در راه اتحاد نیروهای میهنی و تشکیل جبهه واحدی در برگیرنده طبقات و گروههای اجتماعی دارای عقاید و نظرات گوناگون، حول این یا آن مسئله و یا مجموعه‌ای از مسائل حادثه و علاقه و خواست توده‌ها مبارزه کرده‌است." (نامه مردم، شماره ۱۹۹ ص ۵).

به این ترتیب، ذکر مشعش تشکیل جبهه جدید زائیده کدام ضرورت و کدام ارزیابی‌هاست؟

به اعتقاد ما، اگر کسی بخواند دنبال سرنخ بگردند، بهتر است به این نکته توجه کنند که این سوال پاسخ دهنده در این جبهه پیشنها دی جدید جای "سرنخونی" رژیم جمهوری اسلامی کجاست؟ در واقع، اگر است یا شد که "گذشت زمان صحت ارزیابی‌های کنفرانس ملی" را به اثبات رسانیده، در این صورت یا داری این نکته پاینده نیست که طرفداران قطعات ما کنفرانس ملی، "مهم ترین، عاجل ترین و مرکزی ترین" وظیفه حزب را "مبارزه در راه سرنخون کردن رژیم" قلمداد کرده‌اند و هم وظایف حزب "تکمیل سازمانی و تبلیغاتی و سیاسی - ایدئولوژیک" در ارتباط مستقیم "با این وظیفه عمده" پیش بینی شده‌است. (نامه مردم، شماره ۱۰۸ ص ۴).

چه شده‌است که حالا رهبران حزب، نه طرفداران سرنخونی رژیم، نه مخالفان رژیم، بلکه نیروهای مخالف سیاست رژیم "را به اتحاد دعوت میکنند؟

حزب توده ایران که تا همین چند وقت پیش، از "میهن زجر دیده و بلاکشیده" ما "صحبت میکرد و رژیم قرون وسطایی کنونی" را "مناخ ختم جنگ" نامنا نسوز و منیع شرفناست میدادست و معتقد بود که "تا این رژیم از اریکه قدرت به زیر کشیده نشود، کوچکترین میدی به خروج ایران از زمین بست کنونی" نمی‌توان داشت "ایمانیه مشترک" نامه مردم شماره ۸۸ ص ۸) حالا چگونه "میدان" های پیدا کرده که مخالفان "سیاست رژیم را نه برای سرنخونی آن، بلکه "برای صلح و آزادی" میخوانند متشکل کند؟ هدف از شرکت در این جبهه چیست؟ "مبارزه فعال در راه آزادی های دموکراتیک... و صلح" (نامه مردم شماره ۱۹۴ ص ۳).

آری، تحلیل "دقیق" اوضاع کنونی، رهبران حزب را به این نتیجه رسانیده‌است که شعار "جبهه روانه سرنخونی رژیم، یا به‌های اجتماعی رژیم را "گشاد" میکنند و چون تشکیل دهندگان "جبهه گزایانه‌ای" "مکان ما نور" هواداران سرنخونی "محدود است"، با بدفکر تدارک جبهه صلح و آزادی افتاد.

در اینجا، نکته‌ای که اهمیت بسیار دارد، توجه به "استدلالی" است که در گزارش هیات سیاسی آمده و بر طبق آن، چون تشکیل دهندگان "جبهه متحد خلق" پیشنها دی حزب توده باید "قادر به اتخاذ موضع سرما به داری و یا حداقل تجدید سرما به داری" باشند، بنا بر این میتوان جبهه جدیدی بوجود آورد که در آن نیروهای بیشتری بتوانند جمع شوند.

تاکتیک‌های مستعمل

برای بررسی هر کدام از اسناد، قطعات ما، گزارشات و مقالات با اصطلاح تئوریک حزب توده ایران، نکته‌ای که بیش از هر چیز جلب نظر میکند، تاکتیک‌های مستعملی است که نویسندگان این نوع "اسناد" در این نوشته‌ها مورد استفاده قرار میدهند و همچنین یک سبک ویژه نویسندگی همه جا مکرراً "بجتم می‌خورد. این تاکتیک‌ها به ترتیب اجزای نقش‌های رتند از اولاً "شستشوی منفردی خواننده یا نگارگری مثر شیوه" از خود مرسی! و عطا ای منظم کارت‌های "مداخیرین" به مواضع سرایا اصولی حزب، که گویا گذشت زمان، با محک زدن عیار اصولیتشان، آنها را بسته بسته و دسته دسته به حساب اعتبارات و مطالبات حزب از مردم ایران واریز میکنند. دوماً، "کوشش بسیاری تحریف و تحقیر مواضع دیگران، از طریق پلمپک با اشباح و نسبت دادن حرف‌های بعضی گوناگانه به سازمان‌های سیاسی دیگر و سپس رد کردن آنها به احتیاجی از خوددن! و سرانجام سومین شیوه مورد استفاده آنها هم این است که حرف اصلی خود را، بشکلی کاملاً "دوچلو و چندپیلو، با ایما و اشاره، با قلمبه گویی و سیاست بازی "جا بیندازند" و در پایان کار نیز، با تشکر از مجریان برنامه، اعضای و هواداران بیچاره را به "از خود گذشتگی" "نضاط آهنین"، "جرازی و نمودهای منجم حزبی" و "مبارزه سرسخت و آشتی‌ناپذیر" انحرافات! "فراخوانند و بر وندپی کارشان!

نوشته‌ای که در پیش رو در آمد، خواهد کوشید این ویژگی‌ها را با توجه به اهمیتشان در جای خود مورد بررسی قرار دهد. به اعتقاد ما، پلنوم اخیر حزب توده، لااقل از چند نقطه نظر، قابل توجه است. بدون شک مهم ترین "تحولی" که این پلنوم به انجام آن نائل آمده‌است، موضوع مربوط به طرح جدید حزب در تشکیل جبهه صلح و آزادی است. بی‌جهت نیست که در مقاله نامه مردم شماره ۱۹۵ پلنوم اخیراً "از نظر ما هیئت تصمیماتی که در آن گرفته شده‌است" داری جایگاه ویژه‌ای در تاریخ حزب قلمداد میکنند و مدعی است که این تصمیمات میتوانست "چرخش در زندگی سیاسی و سازمانی ما بوجود آورد". ما بنوبه خود نشان خواهیم داد که این "چرخش" به کدام سمت است و چرا رهبران حزب سمت و سوی آن را از خواننده پنهان میکنند، در این حال، نگاه‌ها به تفسیرهای حزب در باره

ما مسلم میدانیم که رهبران حزب خوبی میدانند که تمایل به سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی، بهیچ وجه محدود نباشد و هر چه مخالف سرمایه داری نیست، برعکس، حتی مرتجع ترین نیروهای هوا دار سلطنت، از اولین طراحان شعار سرنگونی این رژیم بوده اند. بویژه که در حال حاضر، واقعا کمتر نیروی سازمانی را میتوان یافت - چه چپ و چه راست - که هوادار شعار سرنگونی نباشد. ما حتی گمان نمیکنیم که اگر کسی جدا در برابر وضعیت امروز بیوسون مطالعه کند، جز هوسو داران نبیض آزادی و احتیالا "افراد را اینجا و آنجا، کسان را بیاید که مخالف سرنگونی رژیم و موافق مطالبات و مسالمت آمیز در باره آزادی اتحادیه ها و سندیکاهای قطع جنگ در چارچوب جمهوری اسلامی باشند. البته همه میدانند که در درون رژیم جمهوری اسلامی هم بر سر داد و ستد جنگ و یا چگونگی اداره جامعه اختلاف نظر وجود دارد و اگر بخوانیم شعار سرنگونی را حذف کنیم و گفته اپوزیسیون را هم سخاوتمندانه خرج کنیم، چه بسا ما همی بزرگتری هم به ثور بیفتند!

درواقع، آنچه که بیست و نهم مورد توجه طراحان تیز جبهه صلح و آزادی باشد، مسلمانان به عنوان پیراننده و معدود طرفدار استحال رژیم در این میان آن سوی دنیا، بلکه "جناح"ها کسی از درون و بیرون مومن جا کمیت است که اگر شعار "واقتضی" بیاید، صلح و آزادی را برایشان مطرح کنیم، چه بسا بتوان به کشف استعدادها و توانی در این زمینه نا امل آمد!

علل و عوامل "واقعی" طرح شعار جدید!

قبل از هر چیز، باید تصریح کرد که به اقتضای تجربه تلخ ما، و همه کسانی که رهبران حزب بوده را می شناسند، این رهبری، کمتر این اعتقاد است که تحلیل ها، بررسی ها، ارزیابی ها و نتیجه گیری های مندرج در اساسا در حزب ندارد و تنها استادی اش در این است که هر مصلحتی به دست برده ای را با سلیقه ای زلفا، عیارات و با مصلحت استدلالات بیوشا و بدو پرتین فشنکی از "جناس" حاضر و آماده تحویل دهد.

طرح شعار سرنگونی رژیم، در اردیبهشت ۶۴ و اصرا بر سر اینکه توجه به تضادهای درونی رژیم و لزوم استفاده از آنها نباید "موجب عدم توجه به ما هیبت ارتجاعی و استبدادی رژیم در کلیت خود شود" و تاکید مکرر در این باره که "وظیفه اساسی در این مرحله، مبارزه با مجموع رژیم ولایت فقیه به منظور برانداختن آنست" (بیا نیه مشترک - نامه مردم شماره ۴۸ ص ۶) تنها و تنها در شرایطی مطرح شد که فرائد اعتراض توبه های حزبسی از سیاست معاشات رهبران به اسما رسید، بود و جدا بیست طرح شعار سرنگونی بوسیله رفقای جدا گانه، نزدیک بود دروازدست آنها خارج کنند. جالب است که این سیاست با زبان حرفه ای، که برای "فخر" کردن شعار کمترین مسئولیت محدود و محدودیتی هم نمی شناختند، بلافاصله با طرح شعار جنگ مسلحانه (۱) از فرمول سنگ منست، گنجشک مفت هم بهره گرفتند و سوا بر موج به جلو تا ختند. واضح است که آدام شورش های داخلی و آدامه اعتراض ها همین فرمول های لایذنی، مصلحتی و فریب کارانه را کنفرانس ملی و بر نامه حزب هم کشانید و در آنجا هم نیز، آقایان مجبور شدند تا کید کنند که:

اولا: "در حال حاضر، مهم ترین، عاجل ترین و اساسی ترین وظیفه ای که در برابر برتصام نیروهای انقلابی و میهن دوست ایران قرار دارد، سرنگون کردن رژیم مفسدون و سفاکی جمهوری اسلامی و استقرار یک حکومت انقلابی و دموکراتیک است."

دوما: "در مبارزه برای سرنگون کردن رژیم میتوان

و باید زتاما اشکال مبارزه، انتظارات خیا بانی و اعتماد های همگانی گرفته تا مبارزه مسلحانه توده ای، استفا که سرود، حزب توده ایران تدارک اشکال فنی سر انقلابی و وظیفه خود میداند توده هارا در این راه آماده میکند" (هماجا)

سوما: "در درون هیئت حاکمه جناح های گونا گونی وجود دارد و این جناح ها در زمینه های مختلف سیاست داخلی و خارجی هم دارای اختلاف هستند. توجه به این تضادها و استفاده از آنها امری است ضروری، ولی این مسئله نباید موجب عدم توجه به ما هیبت ارتجاعی و استبدادی رژیم در کلیت خود بشود. وظیفه اساسی در این مرحله مبارزه با مجموعه رژیم جمهوری اسلامی به منظور برانداختن آن است." (قطعنامه کنفرانس ملی)

چه شده است که حالا، تمام این مواضع و ژست های با مصلحت انقلابی، نقش بر آب شده اند؟ جبهه سرنگونی رژیم، جای خودش را به جبهه مخالفان "سیاست رژیم" و هواداران مبارزه برای آزادی قلم و صلح و مسالمت داده، جنگ مسلحانه توده ای، جاییش را به "گوشش" برای "زایش پای برداشتن موانع راه همگاری و مبارزه متحد" برای "آزادی و صلح" داده، و سرانجام، "ما هیبت ارتجاعی و استبدادی رژیم در کلیت خود" و نیز "مبارزه با مجموعه رژیم جمهوری اسلامی به منظور برانداختن آن، با یک فرمول جدید و درست با حذف نقل قول های فوق، عوض شده است: آنچه برای ما به عنوان یک سازمان سیاسی مطرح بوده و هست، تحلیل مستمرا بین اختلاف ها و بر آوردن نتایج احتمالی آنها و از همه مهم تر اینها کردن شیوه های بهره گیری از تضادهای موجود در درون هیئت حاکمه است" (گزارش هیئت سیاسی به پلنوم بیستم، نامه مردم شماره ۱۹۳ ص ۶)

درست در تعقیب همین فرمول بندی جدید است که ناگهان سر و کله نقل قول های از "بعضی دست اندکاران رژیم" در تحلیل های حزب، پیدا شد! میوشوندوا از آنها بعنوان "شا هندی" برای اثبات نظرات اصولی حزب بهره برداری میگردند. برای مثال، کافی است به بخشی از گزارش هیئت سیاسی مراجعه کنیم که در آن مدعی میشوند که "امیریا لیسیم دارای پیگه و کم و بیش گسترده ای در داخل کشور است" و بلافاصله برای اثبات این ارزیابی، با نقل قول بی کم و کاست معاصه "یکی از دست اندکاران رژیم" به تشریح پیگه داخلی امیریا لیسیم میپردازند. نکته جالب اینکه، گرچه گزارش زبور، پیش از نقل قول اظهارات "طسرف مربوطه" نظر خود را در باره "پیگه و کم و بیش گسترده" امیریا لیسیم در داخل کشور را که داده است، با اینجا برای محکم کاری هم که شده، بلافاصله پس از نقل سخنان "دست اندکار" مربوطه، ولایت بر این نشان دادن تفاوتها و همدلی، اضافه میکنند که البته "ما هم معتقد بودیم وجود گروه های گوناگون فعال امیریا لیسیم در جامعه هستیم" (گزارش هیئت سیاسی ص ۶)

بگیری این خط مشی جدید، برای جلب متحدین تازه ای به جبهه پیشینا دی، بلافاصله پس از پلنوم آغاز میوشوندوا ز جمله در مقاله "پنج گام دیوسرما" به در شماره ۱۹۵ متجلی میگردند. نگاه قدری به مقاله مذکور، به وضوح نشان میدهد که چگونه با نقل قول طویلی از "یکی از دانشجویان خطا مسما"، "دیوسرما" به ترمیم خود و چون نویسنده خط امامی "حذف فضا سالم بر خورد اراغ و ندیشه ها" را مورد انتقاد قرار میدهد، نویسنده نامه مردم نیز، هول هولگی سفره دلش را با میکند و به با نظر طرف میاورد که برایش به حزب توده ایران هم از قضا با دلیل همین "حذف فضا سالم بر خورد اراغ و ندیشه ها" به اجرا درآمد! ملاحظه میکنید که "تنگ تر" کردن پایه های اجتماع رژیم چه کار سهل و آسانی است؟ بویژه که جبهه مورد نظر هم جبهه صلح و مسالمت و "فضای سالم بر خورد اراغ و ندیشه ها" باشد! آیا میتوان در محافل حاکمه جمهوری اسلامی، کسان دیگری را نیز برای عضویت

افتخاری در این جبهه نامزد کرد؟ ما البته از خوانندگان خود نمیخواهیم که در این باره بخود زحمت بدهند. هینست سیاسی حزب توده، ما موریت دارد که هر دو مایه های خلاق پلنوم را بسا دقت بیکا وی کند و مسلم بداند که در این کار سر بلند پیرون خواهد آمد. آخرین نمونه این مسامی، سرمقاله نامه مردم در شماره ۲۰۲ را میتوان مثال زد که با این مقدمه آقا زمیشود:

"صلح یا ادامه جنگ؟ این پرسش در محافل حاکم جمهوری اسلامی مطرح است. گروهی بر آنند که با پندای میزمنان کرده نشست و صلح کرد... و بقیه قضا...!"

می بینید که تشکیل جبهه صلح و مسالمت چندان هم دور از واقعیت نیست و هنوز چند مایه های از خلاقیت شیوخ آسای پلنوم نگذشته کلی چشم انداز دست و پا کرده اند.

پنها نگاری برای چیست؟

واقعیت اینست که رهبران حزب توده، بدلایلی که خواهم گفت، به این نتیجه رسیده اند که شعار سرنگونی رژیم، شعرا مانا بی نیت و تشکیلی جبهه ای "وسیع تر" از هواداران صلح و آزادی که با حفظ رژیم جمهوری اسلامی، برای آزادی قلم و غیره و نیز برای قطع جنگ همگاری کنند، "در این مرحله" مانا سب تر است. ما نه بخیل هستیم و نه به مواضع "اصولی" حزب و شامه تیز رهبران آن برای درک "ضرورت های لحظه" حسودی میکنیم. سوال ما اینست که چرا رهبران حزب، همیسن حرف ساده و آشکار خود را با صراحت برای اعضا و هواداران حزب مطرح نمی کنند، تا لا اقل کسان را همرا خود داشته باشند که به این سیاست هیا معتقد باشند؟ آنها وقتی میخواستند هندانان جدید آب بیا نندازند، میوشوند: "طبقه کارگر، دهقانان، روشنفکران، هنرمندان، نویسندگان، دانشجویان، کارمندان، بورژوازی متوسط و کوچک حتی بخش های زبور ژوازی لیبرال خواهان آزادی و صلح هستند. ولی کمتر این توضیحی نمی دهند که تفاوت این جبهه "وسیع" با جبهه قبلی آنها برای سرنگونی رژیم چیست و چه نیروهای جدیدی را میتوان در جلب خود کنند، مقایسه این فهرست کسان که در بر نامه حزب برای جبهه سرنگونی نامزد شده اند، تنها در افق کسوف عیارت بخش های زبور ژوازی لیبرال است. ما از هواداران حزب می پرسیم که بنظر آنها کدام بخش زبور ژوازی لیبرال اینک جزء پایه های اجتماع رژیم است که در صورت تشکیل این جبهه و ورود آنها به آن، پایه های رژیم "تنگ تر" خواهد شد؟ اگر حذف شعار سرنگونی فقط برای گیل روی آقای مهندس بازرگان عملی شده، چرا رهبران حزب از او نام نمی برند و او را به این جبهه صلح و مسالمت دعوت نمی کنند؟ برعکس چرا فرمول "براندازی" هر دو جناح حاکمیت را حذف کرده اند و از همه وجود طرفداران صلح در "مافسل حاکم جمهوری اسلامی" آقا زنده است؟ چرا وقتی می خواهند کسان را از این جبهه حذف کنند، تنها و تنها از "اعمال و سرسیردگان امیریا لیسیم" که زیر چتر فزونی رژیم سلطنتی سرنگون شده فعلیت میکنند، نام برده میشود؟ ما از شما می پرسیم که اگر یک همدان سلطنت، در عین حال طرفدار آزادی بیان و قلم و صلح باشد، چرا نباید در این جبهه شرکت کند؟ مگر قطع نامه پلنوم ترمیم نمی کنند که شرکت کنندگان لازم نیست "حتی یک گام از مواضع و خط مشی سیاسی کوتاه مدت و دراز مدت خویش عدول کنند، بیسایا در از برای بی های اجتماع خودی تجد نظر بر ببرند و زندوی شیوه های مبارزاتی خود را تغییر

بقیه در صفحه ۱۵

سکوت ما درباره تارکوفسکی بسیار طولانی بود!

این بار دنیا بدون کاتب یا نیکیتا خروشونکو، دوستان ما در تارکوفسکی و دنیا زنده ای خرابیم و غیره و اینها را می توانیم نگاریم و در مقاله ای همین سیمنا که به سطر اینجا می بینیم که از آنجا که شوروی در مسئله دستگیر شدن من مسئولیت را بر عهده گرفته است.

به یاد آندرسی تارکوفسکی

آندرسی تارکوفسکی در گذشته است. سنگینی این ضایعه توصیف ناپذیر است. در چنین مواقعی از کلام کاری ساخته نیست. آدم ما بیلاست حادثه را با خاموشی از سر بگذرانده اما قادر به خاموشی هم نیست. سکوت ما دربار آندرسی تارکوفسکی بیش از حد طولانی بود. ما باید اول به مفهوم خلاقیت سینما می‌آویسیم بریم چون برای بهره‌وری از آن به چند سال وقت نیاز داریم. اینک سال‌های دشواری که ما را به یاس فرو برده بود سپری شده است. سینما ما دوران سختی را تحمل کرده است. در تمام این سال‌ها، تارکوفسکی تکیه‌گاه و پناه بود. او با هر یک از فیلم‌هایش به ما نشان می‌داد که در شرایط طاقت فرسا هم می‌توان فیلم‌سازی هنرمندانه و افتخار آمیزی ساخت. او برای ما نمونه‌ی والای هنرمندی است که به هنر خود وفا دار ماند و در برابر فشارهای اداری و لگوهای رسمی تسلیم نشد.

هر کس که در کار سینما وارد دنیا شده خوبی می‌داند که هر فیلمی از مراحل متعددی می‌گذرد در هر مرحله آنرا دپا گروه‌هایی به تصدیک ملتر کردن فیلم بر روی آن تاخیر می‌گذرانند، تا حدی که بیان ویژه‌ی فیلم‌ها زبانه‌کلی منحرف می‌شود و به عبارت دیگر فیلم از بین می‌رود. اما همه‌ی فیلم‌های تارکوفسکی به رغم تمام مشکلاتی که بر سر راهشان بوده، فیلم‌های خودا هستند. چرا فیلم‌های او محقق می‌انحصاری‌اند؟ چرا این فیلم‌ها بعد از این همه سال نیروی هنری و تاریخی خود را از دست نداده‌اند؟ چون فیلم‌های او آثار و واقعاً فردی هستند. در فیلم‌های او همه چیز استین و حقیقی است. فیلم‌سازی برای تارکوفسکی نه منبع درآمد بود و نه تأمین آسایش. برعکس: کار او تلاش فرساینده‌ای بود که او برای بیان رابطه‌ی خود با جهان، زندگی و جامعه‌ی بدن‌نیا گذاشت. کار هنری که برای هر هنرمندی سعادت بزرگی به حساب می‌رود، برای او غذا بی‌بیکران بود. من در اینجا از مواضع اداری که همواره بر سر راه او قرار داشت صحبت نمی‌کنم بلکه می‌خواهم بگویم که خودروند آفرینش فیلم هم برای او دردناک و رنج‌آور بود. جستجوی بهترین شکل گفتار، حرکت، دوربین و نور او را به سینه می‌آورد. سینما برای آندرسی شکل و معنی زندگی بود. او به یاری هر یک از فیلم‌های خود را با خون دل پرداخته است: کودکی ایران، فیلم هنرمندانه‌ی سال‌های ۱۹۶۰، آندرسی رولف که عمیق‌ترین پژوهش‌هایش در تاریخ روسیه است، یا فیلم‌های تخیلی آمیزی چون سولاریس، اینده و

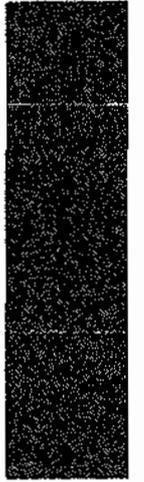
ستا لکر، فیلم آینه نقطه‌مطبی در کار تارکوفسکی و تمام سینمای شوروی بود. این فیلم به عواالم درون انسان خزیده بود. این زندگی خود هنرمند و سلوک روح اوست. فیلم نوستالژی هم‌اثری زنده و بی‌نیاید تراژیک است. این فیلم یک اعتراف سینمایی است. امروزه تردیدی نداریم که مسائل این فیلم عمیقاً در شخصیت خود تارکوفسکی ریشه دارد و روایتگر دینی است که او متحمل شده و بهیای آن را با زندگی خود پرداخته است. او برای همه‌ی فیلم‌های خود بهیای گزافی پرداخته و در هر کدام از آنها بخشی از روح دردمند و عمر رنجبار خویش را جا گذاشته است.

او در همه‌جا به یک مجله‌ی فرانسوی به تکتی تکان دهنده‌ای اعتراف کرده است. خانم روزنا من نگار را از او پرسید: "آقای تارکوفسکی، حتماً قبول دارید که برای شما فیلم‌سازی خشن در میهن خودتان خیلی مشکل‌تر است تا در یک کشور خارجی آیا همان نمی‌کنید که فعالیت شما در غرب نشانه‌ی ضعف شماست؟" تارکوفسکی جواب می‌دهد: "متأسفانه حق با شماست، این ضعف است. من خسته شده‌ام و دیگر توان مبارزه ندارم." چه بیان تلخ و شرافتمندانه‌ای! همه‌ی ما در این جرم شریک هستیم که به او کمک نکردیم. هیچ‌کس از ما به یاری نیاورد و او سبک‌گردد. راه حلی‌گناه و انتخاب کردید یعنی اقامت در غرب، در جبهه‌ی اول برای خودش تراژیک بود. او ریشه‌های الهام و آفرینش خود را که پیوسته او را تغذیه کرده بودند قطع کرد. مهاجرت او اما، برای سینمای شوروی هم تراژیک بود. دوری او اما را عمیقاً متأسفانگ است. جایگاه او در فرهنگ ما همیشه محفوظ است و خود او همواره حاضر و جاری و برای همیشه خالی‌مانده است.

من در مارس ۱۹۸۳ برای آخرین بار در درم با او ملاقات کردم. من به همراه همکارانم به نمایندگی از جانب فیلسوفان شوروی به ایتالیا رفته بودم. تارکوفسکی در کار مرا خیلی بی‌ایمانی فیلم نوستالژی بود. هر چند هر دوی ما بسیار گرفتار بودیم، اما این وجودتایسی از شب درباره‌ی هنر سینما، دوستان سکوتی و بر نامه‌های آینده‌ی او زحمله‌ی جسر برای نمایش همدلی (که قرار بود با هم زوروی آن فیلم‌سازی با زیم) قب زدم. من اغلب به کلماتی فکر می‌کنم که در این دیدار از زبان او شنیدم. به من گفت آرزو دارم که به روستا بروم، بروی علفزار دراز بکشم و معنی زندگی و مفهوم هستی‌ها فکر کنم. دلش می‌خواست همه چیز را بیکار و کنار بگذارد: این کار طاقت فرسای حرفه‌ی فیلم‌سازی که بسیار اصاب سوهان می‌کنند. او به استراحت نیاز مبرم داشت اما هرگز به آن دست نیافت. تا روپسود آخرین فیلم او، قربانی، یکسره از رنج بافته شده است. پس از آن تا کنون این فیلم منت شده بود. او به آخر راهش رسیده بود. هیچ هنرمندی نتوانسته است در سینما چنین عمیق هستی خود را بیان کند. در رنج او ما همه شریک جرم هستیم و تقاضای آن را هم باید پس بدهیم.

آندرسی تارکوفسکی

امروز وظیفه‌ی انسانی و مسئولیت هنری ما این است که همه‌ی فیلم‌های تارکوفسکی را با عجز از آنها که در کشورش یا در خارج ساخته، گردآوری کنیم و به حیات امروز مردم میهنمان برگردانیم. باید همه‌ی میراث فرهنگی او را، همه‌ی فیلم‌ها را با تمام نتوانست‌ها، روزی در برین ببرد، همه‌ی یادداشتها و خاطراتش را در مجموعه‌ی کاملی منتشر کنیم و به عنوان تأملات سینمایی او در اختیار همگان قرار دهیم. اگر او برخی از نظریات خود را ابتدا به زبان‌های دیگری و نه زبان مادری‌اش منتشر ساخته، گناه از او نیست.

بر عهده‌ی ما است که بر دیوار خانه‌ی زادگاه او بتابلوی یا دیویدی بیاوریم، و با نصب نام و عنوان او و بر سر اطاق کارش در استودیوی "سفیلم" - همان‌گونه که مرسوم است - یاد او را همواره زنده بداریم. این امر بسیار مهم و ضروری است، متأسفانه نه برای آندرسی که بیشتر در میان ما نیست، بلکه برای خود ما. ما به فیلم‌های او و نمونه‌ی زندگی او و نیا زحمتی داریم.

در محیط‌ها جسارت و غرور هنری او را تاسب نمی‌آورند، از این رو با خلاقیت او تنگ نظرانسه و با خودش خصمانه برخورد می‌کنند. اما او علیرغم این شرایط تا سال‌ها در فیلم خود به اوج هنری بالاتری دست یافت.

افراشته شاعر مردم

اردیبهشت ماه یا دآور مرگ محمدعلی افراشته‌ی گیلانی، شاعر طنزپرداز است. کسی که بی‌هیچ تردید و گمانی می‌توان او را مردمی‌ترین چهره‌ی ادبیات معاصر و اشعار او را موفق‌ترین نمونه‌های ادبیات سیاسی و بی‌چند دانست. شعر افراشته، سبک او، مضامین او، معیارهای او و مخاطب او همه و همه برگرفته از مردم و برای مردم است. افراشته با جسارت هنری و طنز غافلگیرکننده اش، با شواهد سیاسی و صدقات ناخوش‌خلف شایسته‌ی شعرای خلقی صدر مشروطیت نظیر نسیم شمال و دهخدا است که از سادگی و سلامت بیان ابرج میرزا بسی نکته‌ها آموخته و با اصطلاحات، تکیه کلام‌ها و عبارات عامیانه پر بار شده است.

شعر افراشته در درجه‌ی اول هدف تربیتی و توجیهی را دنبال می‌کرده و نباید با معیارهای نقد کلاسیک سنجیده شود. خود او در این باره گفته است: "شعر من مال جنوب شهر است و معنی است شعرای بیرونی و عسجدی آن را نپسندند ولی من هم طرفدار آن خودم را دارم". افراشته برای شعر سراسری از اوزان سساده‌ی عروضی استفاده می‌کند، اما چه بسا وزن در شعر او به گفته خودش - "سنگ بر سر بیاید" و قافیه اش - به قول ابرج - "لفظ می‌شود". اما این نوع لغزش‌های ادبی نه تنها از ارزش شعر افراشته نکاسته بلکه بر لطف و حلاوت طنز او افزوده است. طبیعی است که ادبای قافیه پرداز و صنعتگر نه تنها شعر افراشته را نمی‌پسندیدند، بلکه آنرا وهنی به مقام شامخ ادب در می‌دانستند. افراشته خود پیشاپیش به جنگ این متولیان قبور ادبی رفته و در قصیده‌ی زیبای با مطلع:

افراشته من معتقدم شعرنمایی
حیف از ادبیات که شد مسخره بازی!

مشت آنها را با زکرده، جامعه‌ی کینه پرستی و خشک اندیشی آنها را دریده و مفاعیل شخصی و اغراض طبقاتی آنها را رسوا نموده است.

جنبه دیگر شخصیت هنری افراشته خدمت او به ادبیات گیلان است. او را با پدیا به گذار شعر معاصر گیلک و برجسته ترین نماینده‌ی آن دانست، به آذین دربارهای او چنین می‌نویسد: "به نظر من این از ما زودتر در دنیا دردی بود که در کشور ما شاعری بسراید. اندام معانی تازه با حدت ذهن و لطف ذوق، به مردم به کسی که رنج و راحت و نومیدی و امیدشان کمتر مجال تجلی در صحنه ادبیات ایرانی بیسدا کرده است رومی آورد و زبان را ست و بی پیرا پیه توده را به عنوان ایزار کارا اختیار می‌نمود... اما من افراشته را بیش از هر چیز شاعر گیلک می‌نامم. میدان هنر نما بی افراشته زبان گیلکی است. در این زبان است که او بهترین نمونه‌های ذوق لطیف خود را در قالب سخن کشیده است و بی‌از در دلدل‌های عامه مردم گیلان است که افراشته جایی به سرا پیدا کرده است. چیزی که به جسرات می‌توان گفت از برای کمتر سرا پینده‌ی ایرانی‌ها کتون دست داده است."

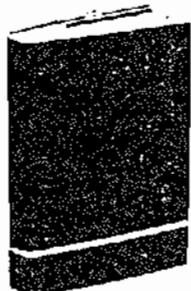
رشته‌ی ادبی افراشته دستخوش تحولات و استبداد دیربایی حاکم بر مبین ما شد. چنانچه در آن دربار ریهلوی در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۲۹ تا ۱۳۳۲ خانه و زندگی او را که دفتر کارش هم بود - چندین بار مورد دقارت و چپاول قرار دادند. حکومت کودتا به این تعرضات غیر انسانی رحمت داد: نام و آثار افراشته را به فراموشی و خود او را به تبعید و درگیری محکوم کردند. او در سال ۱۳۳۸ در صوفیه چشم از زمین خود را بر جهان بست.

نهال طنز انقلابی که افراشته و دیگر همکارانش در روزنامه "چلنگ" به جان گشته بودند، با ورزش با دمای مسموم اختناق و دیکتا توری خشک شدن گرفت. تنها در سایه‌ی یک دموکراسی استوار و بی‌گیری است که حربه طنز شکوفا می‌شود و خلق را با سلاحی نیرومند و کارا مجهز می‌سازد.

شکستی ای قلم ای دست اگس
پیچی از خدمت محرومان سر!

تازه‌های کتاب

قراتان
نوشته: لئو تولستوی
ترجمه: مهدی مجاب
تهران - چاپ دوم - ۱۳۶۵

زبان شناسی و زبان فارسی
نوشته: پیرویز نائل خانلری
انتشارات توس - چاپ دوم - ۱۳۶۶

نویسنده‌ی دانشمند کتاب در پیشگفتار آن یادآور شده است: "این کتاب مجموعه مقالاتی است که در باره‌ی بحث کلی زبان شناسی و بعضی نکات مربوط به زبان فارسی و قواعد دستوری آن از سال ۱۳۲۲ تا ۱۳۴۰ نوشته و در مجله سخن و مجله دانشکده ادبیات طهران منتشر کرده‌ام، و اینک چون شماره‌های آن مقالات در این مدت دراز پراکنده شده و از دسترس عموم دور است، گفتم شاید جمع و تدوین این مقالات برای ای خدای ستاران سودمند باشد... عرض نویسنده در پیشگفتار این مقالات آن بوده است که نکته‌های دقیق به بیانی هر چه ساده تر نوشته شود تا فاشنده آن محسوس باشد".

برخی از مباحث بنیادین زبان شناسی از قبیل پیدایش و تحولات زبان، لغات و تنهای لحن و زبان، روابط خط و زبانی، و ویژگی‌های زبان فارسی طی مقالات فشرده‌ای در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته است.

این کتاب از زمان‌های معروف تولستوی و در حقیقت اولین اثر با اهمیت او است. رومن رولان در باره‌ی این اثر می‌نویسد: قزاق‌ها مهم‌ترین اثر دور آن جوانی تولستوی و از زیباترین رمان‌های غنایی است که آن را در دوران اقامتش دقیقاً زنده است مترجم کتب به عنوان مقدمه مقاله‌ی محفل سمندرسی در باره تولستوی را از کتاب "تاریخ ادبیات روس" نقل کرده و در آغاز کتاب آورده است.

نام‌های کمال الملک
به کوشش: علی دهباشی
انتشارات بزرگمهر - بهار ۱۳۶۶
۲۶۰ صفحه - ۸۵۰ ریال

این کتاب حاوی نام‌های است که کمال الملک در او هنر زندگی اش از عمیق‌تسا، خویش، حسین ابا دنیا پور، به دوست نویسنده و ادیبش، دکتر قاسم غنی، فرستاده و سال‌ها پیش به عنوان دیگری به چاپ رسیده‌اند. بعد از نامه‌ها، نوشته‌ای از دکتر غنی تحت عنوان "خاطراتی از کمال الملک" نقل شده است که در سال ۱۳۲۹ در مجله پخما به چاپ رسیده بود.

تصاویری از کمال الملک نمونه‌هایی از دستخط او با یا بخش این کتاب است.

روزبه راه خوب مردن را می دانست!

سالهای پرتلاطم

پس از سرکوب قیام افسران خراسان در سال ۲۴، ستاد ارتش نقشه دستگیری روزبه را در دستور می بروراند. روزبه زندگی مخفی در پیش گرفت. در همین دوران با نام مستعار «سرخ» (حسروف اول) سروان توپخانه خسرو روزبه آبد درج سلسله مقالاتی در افشاغ مفاصل ارتش بر رئیس ستاد وقت سرلشکر ارفع وسا برین پرداخت. سپس کتاب معروف «طاعت کورگورانه» که با کتاب فوق العاده مشبیه در ارتش، در میان جوانان و دانشمندان افکار عمومی یافت و ترویج کرد.

نام مستعار «سرخ» مانع از آن نشده که بزودی نام مؤلف آن، خسرو روزبه، به زبان ها نیفتد. در روزنامه ها و مجله ها اجتماعی به بحث درباره مطالب کتاب و ستایش از مؤلف آن پرداخته شد. منتوی چون سال های اوج گیری جنبش دموکراتیک در سطح کشور و قدر قدرتی حزب توده ایران بود، دولت ناگزیر به عقب نشینی شد. طی اعلامیه ای به تاریخ ۱۵ تیرماه ۱۳۲۵، کلیه افسران مخفی به خدمت دعوت شدند. اما پس از عقب نشینی

فضاحت با دموکرات ها در آذربایجان و سرکوب و کشتار مردم مبارزان انقلابی و شریف آذربایجان و کردستان بدست ضد انقلاب و ارتجاع، دستگاه خاکمه دنگلک را ارتقا مجوی ایران با دیگر سران روزبه رفت و وی را در ۱۷ فروردین ۱۳۲۶ با زندان گرفت. هیئت خاکمه بر آن بود که وی را به آذربایجان فرستاده، همانجا محاکمه نظامی کنند و مسئول سرهنگ عظیمی ها به جوخه اعدام ببندند. ولی درست یک ماه بعد، در ۱۷ اردیبهشت ۲۶، مرغ از قفس پرید! روزبه به کمک رفقای خود از زندان فریخت و برای بار دوم زندگانی مخفی را آغاز کرد.

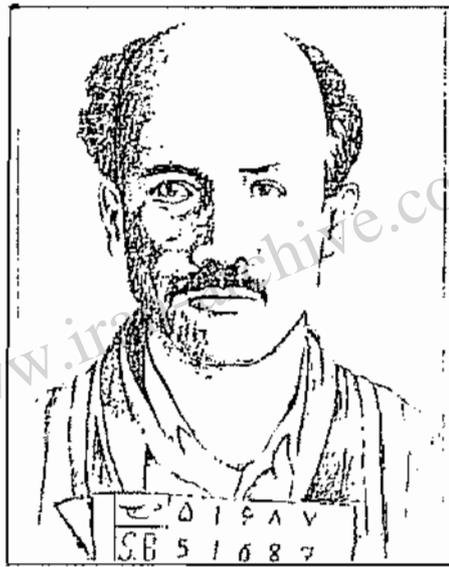
رهبری حزب توده ایران که از اولین هجوم جسدی ارتجاع دستا چه شده و روحیه خود را باخته بسود، برای آنکه دولت آخرین رمق وی را نگذرد، سیاستی راست روانه و با پورتویستی در پیش گرفت. ما به خاطر دستیابی به پیشینه ی تاریخی ریشه های فرصت طلبی در رهبری حزب توده ایران و نیز چون از جها تی با سر نوشت قهرمان ما و عملگر دهسای بعدی وی در ارتقا طاعت، بخش های ازبانیه هیات اجرا هیئت وقت را که در نامه مردم، شماره اول، دوره پنجم، تاریخ ۱۵/۱۵/۲۵ منتشر شده است، دیدیم. نقل می کنیم:

... «بند هیئت اجرا هیئت وقت در نظر داردا توجه کامل به گذشته راه آینده را از روی شعور و تعقل طی کند.

«هدف ما در سیاست داخلی: در سیاست داخلی ما سه هدف برای خود معین ساختیم: استقلال، آزادی، ترقی. مقصود ما از آزادی همان آزادی است که در قرون اساسی ما تصریح شده... در اینجاست با بدبختی که انجماست دشمنان ما در اینک ما مخالف رژیم مشروطه سلطنتی هستیم جدا» مورد تکذیب ما است.

... «علی حضرت شاه جوان ایران همه گونه امکانی را دارنده با حمایت از آزادی و قان اساسی مورد احترام کامل همه شیفتگان دموکراسی قرار نهند و ما دلیل نی بنیم که ایشان از این امکان

رخ می دهند خود از آن چنین یا می کند: «فکر محدود و خودمات جزئی را کنارت گذاشتیم و تصمیم گرفتیم کار را از ریشه و اساس اصلاح نمایم، تا به بدبختی میلیون ها نفر از هم میمانا تا به بخشیم». در آن روزها، روزبه نیز مانند صدها روشنفکر انقلابی و آزاده جذب شعاریها و برنامه مردمی و دموکراتیک حزب توده ایران شد. روزبه همانگونه که با جامعه منحن و غیر انسانی ایران ناسازگار رودر ستیز بود، در داخل حزب هم سادگی با ناسازیها و خلاف کاری های کنای رنمی آمد و با آنها مقابله می کرد.

روزبه از پایه گذاران تشکیلات افسران آزادخواه ایران بود که طی ده سال حیات فعال خود، خدمات ارزنده و کم نظیری به حزب توده ایران و جنبش دموکراتیک خلق های ایران نمود. روزبه با این تشکیلات زندگی کرد، همراه آن زمیندو پیاس از تلاشی آن، بخاطر همین بستنی ورشته های پرملات عا طفی که با شهیدای نظامی داشت، از دنگاه نظامی ما جزا نه و مصرا نه تقاضای حکم اعدام خود را نمود تا به شهیدای خلقی بسوند. روزبه بیم آن داشت که اگر اعدام نشود، در شرف است و سلامت سیاسی و تری دید حاصل کرد. وی آخرین سخن خود را با این کلمات پایان می دهد: «بند بدون آنکه خودم را بزهکار و مستوجب مجازات و در خورا اعدام بدانم، چون شرفم در معرض خطر است، رسا، از داند سان محترم تقاضای صدور حکم اعدام خود را می نمایم. این تقاضا فقط بخاطر آنست که هم در افتخار افسران شهید شریک باشم و هم هر گونه اتهامی که شرفم را تهدید می کند از من بردارد».

هیچ است! چه دنیا ش، که انسان شریفی چون روزبه با بد تقاضای اعدام بکند تا شرفش در خطر نیفتد!

خسرو روزبه یک عضو یا کارمندی حزب نبود، شخصیت، معنویت و ظرفیت وی فراتر و گسترده تر از آن بود که در قالب حزب سیاسی محدود باشد. روزبه جوان به سرعت در جامعه و بویژه در ارتش به مثابه یک افسر آزادخواه، میهن دوست، شجاع، انقلابی و دانشمند مطرح شد.

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شده عشق ثبت است بر جریده عالم دوام ما

سی سال از شهادت روزبه می گذرد، لیکن هنوز خاطر وی و یاد آوری از خود گذشتگی ها، مفاومت ها و سرسختی و غروری در برابر دشمنان و جلادان خلق و شهادت در دفاع از آزادیها و عقایدش، در پیادنگاه های بیگونی، الهام بخش مبارزان راه آزادی و مدافعان حقوق محرومان و مستعبدگان نسلهاست.

روزبه نمونه والای روشنفکر انقلابی است که از خاندان های متوسط زحمتکش، اما آزاده و بی عزت نفس مرز و بوم ما ست، که از همان اوان کودکی و آغاز رشایب، دردمحرومیت و مزه فقر را چشید، و در تنفوان جوانی، در قلب حساس و تا تیریدیش، در کینه طبقاتی، محسومیت یا ظلم و بهره کشی نطفه بست و آتش خاموش نشدنی عشق به آزادی و سوسیالیسم زبانه کشید.

روزبه مردانه زیست، با سرسختی و قاطعیت با دشمنان مردم جنگید و عاقبت قهرمانانه جان سپرد و با دفاعیه های خود در برابر خصم، زیبا ترین و فنانا پذیرترین چکامه ی زندگی اش را سرود.

اکنون که ما با نام حزب دموکراتیک مردم ایران، خاطره تابناک این هم روزم و هم سنگر بزرگ و عزیز خود را به معنای سبب سی امین سال شهادتش گرامی می داریم، جای آن دارنده این مبارز انقلابی را به خود اندگان «راه را نهی» بشناسانیم و در همین حال از یابی خود را در باره وی آرا نه دهیم.

روزبه جوان

روزبه فرزندی است عا دنا ده متوسطی بود که توانست در تحصیلات دبیرستانی نتایج درخشانی کسب کند. اما شرایط مادی خانواده به وی اجازه ادا به تحصیل در رشته ریاضی را نداد و روزبه بسنه ناچار راه دانشکده انری را در پیش گرفت. خود روزبه این رو قعه را «سر خوردگی ناشی از تضیقات شرایط مادی زندگی» می دانده که وی را از همان زمان «نسبت به اصول سرما به داری که ما در هیسه بدبختی های کنونی جامعه است، بدبین و متفکر کرد (در این مقاله همه جملات داخل گیومه از آخرین دفاعیات روزبه نقل شده است).

پس از فروریای دستگاه دیکتاتور رضا شاه، مرحله جدی و سر نوشت سازی در زندگی افسرجوان آغاز شد. در این زمان روزبه استاد دانشکده انری بود و به کار تدریس و تالیف می پرداخت. اما طبع سرکش و روحیه ی ظلم ستیز و اندیشه های بلند روزبه، مانع از آن بود که او به همین حد خشنودیا شد، و تنها به خود بسندید.

با ورود متفقین به ایران و از سرگیری فعالیت های سیاسی و دموکراتیک، بویژه با تشکیل حزب توده ایران و گسترش فعالیت آن، افق گسترده و نویینی در برابر روزبه و پرویزه ها بازمی نمود. در همین دوران، در ضمیر قهرمان ما، دگرگونی بنیادی و ژرفی

استفاده نکنند...

هدف ما در سیاست داخلی چه از لحاظ ظریف است... اقتصاد ملی چه از لحاظ ظریف سیاسی چه از لحاظ...
بسیار آنتی کمتر از آنچه مثلاً امروز در سوادکوه و سوسیس
و انگلستان و آمریکا و فرانسه وجود دارد. مسأله
منی خواهم در اینجا رژیم کارگری و دموکراسی
رئیسری برقرار گردد. چنین مطالبه ای بسیاری
ایران را بلایا نه ویسی معنی خواهد بود...
... ما برای دولت های بزرگ در ایران مانع
مشروعی قائلیم و هرگز در صدد آن نیستیم که این
منافع را ناکار کرده آنها را بخطر اندازیم. ولی
جدا عقیده داریم که باید از هرگونه دخالت های
مضرومانی با منافع ملت ایران در کشور مسأله
خودداری شود...

"هدف ما در اصلاحات اجتماعی: لازم است در این
اعلامیه با ردیکر تا کینکیم که حزب توده ایران
بویچوجه با مالکیت خصوصی (سرما پیکه داری،
تجارت، مالکیت زمین و مستغلات) مخالف است
نسبت ولی معتقد است که باید برای بالرفتن
سطح زندگی همه مردم ایران و بخصوص بهر
زندگی طبقات کارگر و دهقان قوانین عادلانه
و متنا سببی وضع شود و اجرا گردد.

حزب ما فوق العاده خرسند و مسرور و مفتخر خواهد
بود تا از طرف روحانیون روشنگر و دانشمندان

حمایت قرار گیرد و از روزه در که تمام متدیرین
باید با تمام کلام بدون توجه به بحث های دشمنان
مضمین باشند حزب توده ایران را حمایت کنند
تعالیم معنی اسلام خواهد بود و در آن دره ای
معا تده و مخالفت نخواهد شد و هرگونه
مخالفتی را بلایا نه خواهد دیدند است و هر کسی را که
بسیار حزب توده ایران را در مخالفت بدین برسد
آنرا و شدیداً از صفوف خود خارج خواهند کرد.

با بدستگیری کنیم که بنظر ما طریق وصول به هدفهای
سیاسی و اجتماعی فوقی ما مسلم و نورش و عمل
شدت نیست. اگر افرادی چنین مینمایند از آنکه این
حزب مقصد انقلابی دارد و میخواهد از طریق اعمال
شدت بقدرت برسد بر طریق خطا هستند. با وضع
عمومی کشور، یک عمل انقلابی نه ممکن است و نه
مجاز. ما بخوبی میدانیم که نمیتوان از رطوبت
تحلیل و فشا رفا بدی را در ذهن مردم رسوخ داد
فقط از طریق تحولات مسالمت آمیز و تبلیغیات
صحیح میتوان در ایران نهضت داد منهدا رویا نفوذ
و همیشگی و موشی ایجاد کرد. ما میل داریم که از راه
مبارزات پارلمانی ما نندکلیه ملل دموکرات جهان
افکار صحیح خود را پیش ببریم."

از آنجا که چنین مشی و مستگیری را است روانسه و
سازگارانه ای منطقاً با سازمان نظامی که یک
جریان "تغییر قانونی" مخفی و انقلابی بود، سازگار
نیود، لذا هیات اجرا به موقت تصمیم به انحلال
آن گرفت و رابطه ای این سازمان با حزب تا آستانه
کنگره دوم قطع گردید.

روزبه و بیاران و همزمان وی از این تصمیم سرپیچی
کردند و با آن به مخالفت برخاستند و در آن زمان
رهبری، تشکیلات افسران از ادبخواه را با نند
مردمک چشم خود در سخت ترین شرایط حفظ کرده،
به تجدید سازمان پرداختند.

در این دوره است که روزبه، مایوس از رهبری و با
این اعتقاد که رهبری حزب غیر انقلابی و رفرمیستی
است، بدستیار سروان عباسی و چند نفر دیگر،
بنیان را ز نظر رهبری حزب، بدست به تشکیل یک
گروه مخفی تروریستی زدند و نقشه ترور عباسی از
سیاستمداران و روزنامه نگاران را طراحی نمود،
از اقدامات تا سف بار و نا درست، این گروه، ترور
غیر قابل توجهی و خطا آمیز محمد مسعود، روزنامه
نگار ریسر و ممدیر "مرد امروز" در ۲۳ بهمن
۱۳۲۶ بود.

حزب، تنها پس از دستگیری اش در بهمن سن ۶۱،
و تکیه همه چیز بر پایه درفته بود، در اعترافات
تلبویزیونی خود با بین موضوع اشاره نمود. انگیزه
هیات اجرا نیز از این دستگاری و متقلب در سنسنند
دفاعیات یک شهید، بی خدشه و بدون لکه نشان
۱۵ دن شهید قهرمانی بود که در او پسین روزهای
حیات خود از حزب توده ایران تجلیل کرده بود
و رهبری مبارزات برای کسب اعتبار از دست رفته
خود و هدفهای تبلیغاتی اش، به تحسین های
روزبه نیاز داشت.

علاوه بر این از دفاعیات روزبه، طبق اقا ریسی
کیا نوری (به خاطر تالیسی اسکندری نیز توجه
شود) بخش های دیگری نیز حذف شده است: از
جمله قسمت مربوط به شرکت روزبه در قتل
نا جوانمردان، تالیس اسکندری در سال های ملسی
شدن نخت که بدستور مستقیم و متفق هیات اجرا
صورت گرفته بود و نیز بخش های مربوط به
انتقادات روزبه از کمیته مرکزی و برخی رهبران
حزب.

در فروردین سال ۱۳۲۷، روزبه با ردیکر دستگیر و
تسلیم دادگاه نظامی میشود. دادستان نظامی
برای وی تقاضای حکم اعدام میکند. روزبه پس پروا
و بدون وا همه، از عقاید و افکار خود دفاع میکند.
دستگیری وی در شرایطی رخ داد که حزب توده
ایران در تدریج مشکلات ناشی از اعزاق شکست
آذربایجان و نیز از تشعب خلیل ملکی را پشت سر
گذاشته و موفق به احیاء سازمان های حزب
و گسترش فعالیت های خود شده بود. تشکیلات
جهیه "مطوبات ضد دیکتاتوری" که از تشکیلات
وسعی از روزنامه های کشور بود، نقش مهمی
در شکستن یخ سکوت و در مانعت از سلطه ای که
استبداد دیکتاتوری شده شاه و مرتجعین در حال
تدارک آن بودند، اعترافات وسیع محافل
مختلف، نقشه شاه و دستگاره ها که از مبنی
اعدام روزبه عقیم گداشت، حکم اعدام به ۱۵ سال
محکومیت به زندان تقلیل یافت.

روزبه پس از تحمل سه سال زندان، در آذر ماه سال
۱۳۲۹ همراه با ۹ نفر از اعضای کمیته مرکزی، با
طرح ریزی سازمان نظامی و یکم رفاقی دیگر از
زندان قصر فرار داده شد. سومین دوره فعالیت
مخفی وی آغاز گردید و تا ۱۳۲۶/۳/۱۵ که برای
آخرین بار دستگیر و محاکمه و اعدام شد، ادامه
یافت.

روزبه پس از کودتای ۲۸ مرداد

علیرغم شکست جنبش ملی - دموکراتیک و سرنگونی
دولت دکتر مصدق و فشا رفا پنده بر حزب توده
ایران و سایر نیروهای مترقی و دموکراتیک کشور،
رهبری حزب توده و مجموعه ای حزب در آقا حکومت
کودتا صدمه چندانی ندید. با وجود اعترافات
و رضایبهای وسیع درون حزبی، بهمان سبب
بنی عملی رهبری در برابر کودتا و توسعه ای دادند
انتقاد از مزش حزب در سال های ملی شدن نفت،
معیناً انضباط و انسجام حزب را برجا بود. امسا
اختلافات فلاح کننده در سطح رهبری که از مدت ها
پیش جریان داشت، فقدان یک مشی و تکتیک
مبارزاتی درست و متناسب در قبال رژیم کودتاسا،
خطاهای فاحش سیاسی و توسل به اقدامات و
عملیات ماجراجویانه، دست بدست هم داده
منجر به دادن تلفات بیشمار و با لخره تلاشی نهایی
حزب گردید.

بطور باور نکردنی تا کتیک مبارزاتی حزب هم قبل
از کودتا و هم بعد از آن درست عکس تا کتیک بود که
می با بست افتخامی شد!

در آستانه و در لحظه کودتا، در شرایطی که دولت
مصطفی بر سر کار نبود، شاه فرار کرد و مرتجعین
در موضع ضعف و زبونی نسبی بودند. رهبری حزب

بجای تعرض و اتخاذ تاکتیک مقابله با دشمن و
سازماندهی مقاومت ملی، اعلام اعتصاب
سرتاسری و سایر اقدامات غیر مسلحانه با ارتجاع
و از اینها، تا مین عملی جنبه متحد مردم و کسب
هژمونی، چشمه اقدامات بورژوازی ملی دوخت
و تنها شاگردتای ۲۸ مرداد شد.

در بعد از کودتا، درست وقتی که دولت ملی -
دموکراتیک مصدق سرنگون شده، نظامیان بر سر
حکومت بودند، یعنی لحظه ای که توازن قوا
شدیداً "بمنفع نیروهای ارتجاع تغییر یافته و شاه
فراری را جعت کرده بود، به جای اتخاذ تاکتیک
تدافعی، عقب نشینی منظم، تغییر مشی های
سازمانی و آمادگی برای مصاف جدیداً ارتجاع
و حاکمیت، رهبری حزب دست به تعرض عجلانه
زد و با اقدامات ماجراجویانه متعددی متوسل شد.

در ماه های بعد از ۲۸ مرداد، رهبری حزب تصمیم
گرفت که به کمک افسران به کارها و اعضای حزب
تعلیمات نظامی داده شود و هم زمان به جمع آوری
اسلحه از اینها را برای سرمایه رزخانه ها پرداخته شد.
مجموعه ای اقدامات فوق الذکر موجب وحشت
دولت از قدرت نظامی حزب شد. دولت حکومت
نظامی تمام نیروها و مکانات خود را برای کشف
سازمان افسری متمرکز ساخت.

کشف سازمان افسری و دستگیری مدها فرزند خلق،
خبرهای شکنجه های حیوانی علیه اینها، در مان
دسته دسته اعدامها از کسب وضع، زبونی و
ارتداد بخشی از کارهای طرفداران حزب و بویژه
رهبران نظیر دکتر یزدی، بهرامی، قریشچی
و دیگران، یکی پس از دیگری ضربات روحی شدیدی
بر روزبه وارد ساختند.

بر افتادن سازمان افسری که سیر بلای حزب بود
و خیانت افراد نظیر زندی که به دستگیری
تعداد دکتیری از کارهای برجسته حزب انجام میداد،
موجبات تلاشی سازمان نیرومند و گسترده حزب
توده ایران را فراهم ساخت. با مبارزات تعدادی
از کارهای باقی مانده و نیز دو عضو دستگیر نشده
هیات اجرا عیبه از ایران (کیا نوری وجودت) عملاً
حزب توده از رهبری محروم ماندن چا پخانه ها،
سختی گاهها، امکانات مالی و فنی حزب، تنها
از میان رفت. ولی روزبه همچنان استوار
غمگین ولی مصمم، با تعهد از کارهای
باقی مانده، در حالیکه حلقه محاصره دشمن هر روز
تنگ تر می گردید، به مبارزه ادامه میداد.

طبق گزارش و توضیحات میزانی (معروف به
جوانشیر)، کل تشکیلات حزب در تهران به ۵۳
نفر تقلیل یافته بود. در آخرین لحظات هسته
مرکزی سه نفره ای شامل روزبه، متقی و میزانی،
رهبری تشکیلات باقی مانده را به عهده داشت.
از این میان متقی با روزبه تماس خیابانی داشت
که هر بار محل قرار بعدی را میان خود تعیین
می کردند. گهگاه هسته ای مرکزی سه نفره هم
جلسات مشترک داشتند.

سر هنک زیبا شی از این موضوع دقیقاً اطلاع داشت
زیرا وضع تشکیلات و شکل ارتباطات را بعضی
از مسئولین دستگیر شده، در برابر شکنجه های
وحشتناک پلیس بازگو کرده بودند. زیبا شچی
برای خوش خدمتی به شاه، بسیار گونه در فکر شکار
روزبه بود. دستیابی به میزانی و متقی را هم
بهمین خاطر دنبال میکرد. روزبه دقیقاً از این

نقشه شیطانی دستگاره "منشی" اطلاع داشت که
شرح چگونگی آن از حوصله این نوشته خارج است.
اما علیرغم خطر چنانسی مسلم، در ایران ماند. روزبه
در آخرین سخنانش در دادگاه نظامی علت را چنین
توضیح میداد: "من به این جهت در ایران ماندم
تا علیرغم همه خطرات جانم، کاری را که بشمال
بزدی ها و بهرامی ها و قرمشی ها و شرمینی ها انجام
داده بودند، انجام دهم... من سنگر مبارزه
را ترک نکردم و اکنون نیز تمام عواقب اثر آبسا
روی گشاده تحمل میکنم."

خسرو روزبه این سخنان را فقط در دنگا و ویجا
نبرد و بر مبنی که در انتظا را بود به زبان نمی آورد.
روزبه از سوی کمیته مرکزی مقیم در مسکو برای شرکت
در پلنوم وسیع چهارم دعوت می شود. وی در پاسخ
به این دعوت که از طریق سفارتی به پلنوم نوشته
بود توسط وی قرائت شد، مشروحا "علل استکفاف
خود را ز شرکت در پلنوم توضیح می دهد:

"من خوب میدانم که ما ندانیم در چنین شرایطی
و کار کردن در چنین محیطی تقریباً مساوی با مرگ
است. زیرا اگر دستگیر شویم و در حال خارج نیست،
با مقاومت خود را هم کرد، یا ضعف نشان خواهیم داد.
اگر ضعف نشان دهیم روحاً خواهم مردود بگردیم. از
لحاظ روحی و معنوی و اجتماعاً زنده نیستیم و حقیقت
حیات نداریم، و اگر مقاومت کنیم حتماً خواهم مرد.
با وجود چنین مخاطراتی روحیه من، بمن اجازت
فرا را ز خطر را نمیدهد... تصمیم دارم در مواجبه با
خطرات ز خود دفاع کنم. این دفاع اگر منجر به نجات
من شد چه بهتر و الا با حداقل قوی ممکن است زنده
گیر دشمن نیستم و همین امر در برابر دشمن روحیه
بچه ها تا شمشیر خواهد داشت و از بدبینی آنها
بسیار از زیادهای خود هتک است.
و اگر هم حالت سومی پیش بیاید که به علل فتنی
زنده دستگیر شویم، یعنی وسیله دفاع من از کار
رینتند و عده ای از دشمنان هنوز زنده باشند با شش دست
دستگیر کننده، در چنین صورتی تصمیم دارم بشدت
از عاقبت دفاع کنم... من وظیفه خود میدانم که
بغیبت جان خدایم این سقوط روحیه را جبران کنم.
اگر چنین توفیقی دست دهد"

وقتی جریان بعدی دستگیری روزبه، جنگ یک تنه
و نا برش با مزدوران ساواک و نحوه دستگیری
و مذاکرات جورا نه و حماسی وی را از آرمای نهاییش،
بدا نگویند که واقعا "روی داده است، در نظر بگیریم،
آنکه عظمت روحی و شخصیت استثنائی وی در آن
روزهای تیره و تاریک و ناامیدی از انسان
می بارید و ارتداد دودریزگی در برابر دشمن از سوی
دیگران و بویژه هبران طراز اول حزب همه جا
را فرا گرفته بود، برجسته تر میگردد.

چگونگی دستگیری روزبه

میزانی نقل میکند که متقی سخت پریشان حال
بودی ترسید. میگفت مرا باخا طر روزبه خواهند
گشت. بهمین دلیل ما بیل بود حال که روزبه در آن
بیمانده بجای وی به قصد شرکت در پلنوم چهارم،
از ایران خارج شود. اما روزبه ماهه شد و همه او
میگفت چگونه مردانگی بتوا جازه میدهند در این
شرایط دشوار میدان را خالی کنی. آخر متقی تنها
عضو مشا و ر کمیته مرکزی منتخب کنگره دوم بود که در
ایران مانده و هنوز دستگیر نشده و در کار حزبی
آزموده بود و سازمان حزبی را خوب می شناخت،
متقی روی اصرار روزبه و شرم حضور، میدان را خالی
نکرد اما دینار ز درون تنهی شده بود. تصمیم گرفتند
میزانی را که مقام و موقعیت حزبی پائین تری
داشت به نما یندگی از سوی سازمان داخل به پلنوم
بفرستند.

متقی در ایران مانده و بلاخره در اثر ترس و ضعف که
چونگی آن روشن نیست دستگیر شد و کتف
خیا نشد کشتی برای حفظ جان خود روزبه را سرترا
لودند.
روزبه اوج مردم دوستی و خودگذشتگی را حتی
در لحظه ای هم که مستقیماً هدف گلوله باران
خرم های شاه بود حفظ کرد و آنگونه که بارها گفته
و در تمام زندگی اش نشان داده بود هرگز خسود
نمیدیشد. انشالله فرارگاه روزبه با جیب و توسیل
ساحره شده و مسلوباً موران و در جیبان فرما ندر
نظمی بود. زیبا نشی، بخشیا، بصروا مجسندی
در خیابانهای اطراف قرارگاه وی در کمیسیون

بودند. آدم کشان با لباسهای مبدل در لابلای مردم
کوچه و بازار، مسلحانه انتظار را ورای کشیدند.
همین حضور مردم عادی در محله موجب شد که روزبه
بدون دفاع از خود به اسارت در آید.

جلادان شاه و قهرمان ما را خونین و مجروح به
اسارت در آوردند. در آن ماهی که تا محاکمه ای او
طول کشید وی را در سخت ترین شرایط در یک سلول
انفرادی و تنگ که نور آفتاب بیک سان نمی تابد
مرح از بدن وی نمی تابید، محبوس کردند، اما
هرگز موفق نشدند راه آهن را دستگیر کنند.

در همین دوران سخت، روزبه به قله عظمی
روحی اش دست یافت و زنده ها و قلمی زندگی خود
را در سند دفاعی از آرمای نهایش برای نسل های
بعدی کمونیست های ایرانی یادگار گذاشت
و در مردانه مردنش با وجدانی شد. روزبه خوب مرد
و بغول خدش "خوب مردن هم مثل هر کار دیگری
بسیارم بلد بودن است... انسانیکه با وفا ط
آرمای نهایی سیاسی و اجتماعی خود شربت شهادت
بشوید، راه خوب مردن را بلد است" روزبه فلسفه
مرگ و زندگی را برای دانشمندان آرمای نهایی
کلمات زیبا خلاصه میکند: "مردن بهر حال ناگوار
است، بویژه برای کسی که با عقیده هستنند
و قلب شان آکنده از امید به آینده، امید به آینده ای
روشن و تابناک است. ولی زنده ماندن بهر قیمت
و بهر شرط نیز شایسته انسانها نیست. زیرا هرگز
راه نیا میدهد را منتفی سازد. اگر زنده ماندن
مشروط به هتک حیثیت، تن دادن به بیست
و گذشتن از آبرو، با نهادن بر عاقدیوار ما نهایی
سیاسی و اجتماعی باشد، مرگ صدبار بر آن شرف
دارد"

در ابتدای نیست که تمام زندگی سیاسی نسبتاً کوتاه
خسرو روزبه با فراغ از عیب و بی خطا نبود. روزبه
برخاسته از جامعه عقب مانده ایران و متاثر
از سیاست ها و روشی حزب توده ایران بود و در برخی
از خطاهای حزب شریک و گاه عامل اجرای آن بوده
است.

روزبه از یک افسر ملی گرا به دموکرات انقلابی
و از آن سکو به مرحله تعالی کمونیستی دست یافت.
در آغاز جنگ جهانی دوم ملی گرائی شدید، وی را به
طرفداری از آلمان کشانید، که بسرعت خود را
اصلاح کرد و به ما هیت فاشیستی و تمامیت
امپریالیستی آلمان هیتلری پی برد و به مبارز
ضد فاشیست پی گیری مبدل شد. معاهده روسیات
این ملی گرائی را در راه خطه با مسئله بحرین، در
دفاعات خود تا حدی منعکس میکند. تشکیل کمیته
ترور و قتل محمد سعید و نیز شرکت در قتل حسام
لنگرانی که بدستور هیات اجرا شده صورت گرفت،
از خطاهای فاحش زندگی سیاسی روزبه است.

آثار نظری روزبه نیز از راه ای لغزش های تنوری که
که در نوشته ها و مخصوص در دفاعیات وی منعکس
است، برکتا نما نده است: نظیر درگنا در دست
او از سرمایه داری دولتی، باور به آینده رزیم
سرمایه داری بطور قطع بیش از آغاز رزیم چهارم قرن
بیمت از جبران رخت برخواهد بیست و با این توهم
که اصول سوسیالیستی اقتصاد نشان دهنده
اسلام ندر دنیوره. ما این یادآوری را از انجوست
لازم میدانیم که از هرگونه قهرمان سازی بلوریسی
و بی نیاید و ایجاد دشمنیت های اسطوره ای
اجتناب شود.

ما معتقدیم که ویژگی اصلی سیاسی روزبه رانه این
خطاها و لغزشها، هر قدر هم که در مواردی تا کنوار
و بخشش تا پذیر باشند، بلکه سرتا سرتا سرتا
انقلابی و که یک نفس در پیکار علیه استبداد
و استعمار و رستم اجتماع می گذشت، و در لحظات
یا بیانی عرضش به اوج خود رسید، معین میکند.
استواری روزبه در برابر دشمن و در دنگا و نظای
شما است و در دفاع از آرمای نهاییش. مرا حش
در مخالفت با رژیم سلطنتی و سرمایه داری، با
گودتای ۲۸ مردان و بلاخره مرتب مردانه
و قهرمانانه وی، فرازهای افتخار آمیز زندگی
و دشمنه اصلی است.

همزمان روزبه حضور در بند بوجود این قهرمان
کمونیست ایرانی افتخار میکند و در سی امین
سالگرد شهادت وی با شعار روزبه راهت ادا
دارد، با وی تجدید عهد میکند و در مراسم
آزادی و سوسیالیسم، ترقی و عدالت اجتماعی و
انها را از روحیه مبارزه جویانه و سرسختانه
لحظه ای از تلاش برای سرنوشت رژیم جمهوری
اسلامی و انجام یک انقلاب اجتماعی با زنا بستند

* رهبری حزب توده، در تبلیغات بعدی خود
تلاش کرده است مسؤلیت تنظیم این بیانیه
و مضمون آنرا به حساب خلیل ملکی گذازد و بقیه
را تطهیر نماید. حال آنکه هم این بیانیه و هم
اعلامیه ای خطاب به اعضاء حزب به اتفاق آراء در
هیات اجرا شده موقت تصویب شده است. اگر
روحیه شکست طلبی و سازشکاری در سا اعضاء
هیات اجرا شده نبود، چگونه خلیل ملکی
می توانست چنین موضعی را به دیگران تحمیل
نماید. به همین مناسبت در پلنوم وسیع چهارم،
در بررسی این موضوع، همگان را مسؤلیت شناخت
و تصمیم ده. موقت را تصمیمی نادرست
و انحلال طلبانه اعلام نمود."

ماجراهای...

منعقد می سازد. همه جریان بستن فرا و دادگاه
برداشت بیول از طریق غیر قانونی صورت می پذیرد
زیرا فرد قدرتمندی چون بهشتی در همه مرا حل کار،
از عملیات حیدری پشتیبانی می نماید.

مطابق بررسی های انجام شده، بخش بزرگی
از اسلحه های خریداری شده هیچگاه به ایران
نرسید و بیول آن به جیب واسطه های گوناگون و از
جمله دکتر بهشتی سر از بیرون گشت. سهم بهشتی به
حساب شماره ۸۳۲۵۲۶ بانک SBS سوئیس
با نام مستعار اشبا ریخته شد.

ماجراهای این معامله جنجالی سر و صدای فراوان
در ایران و اروپا برپا کرد. فریور مسئول نظارت
خرید اسلحه به زندان افتاد و در همانجا دست به
خودکشی زد. بنی صدر به دلیل مرگ بهشتی
و برکناری خود وی از ریاست جمهوری نتوانست
از این ماجرا علیه حزب جمهوری اسلامی
بهره برداری نماید. بیگیری مقامات ارتش برای
با زکرتا ندن بیول های حیث و میل شده پس از مرگ
بهشتی به دلیل امتناع بهر بهشتی از امضای اجازت
برداشت بیول از حساب پدرش و با دخالت
رفسنجان بی شرباتی ماند.

جریان تعقیب قضای دیگر نقش آفرینان این
بازی بهشت برده نیز راه به جانی نبرد. دادگاه
فرا نسه پس از سه سال کاوش سرانجام به دلیل
فقدان مدارک لازم، تعقیب قضای علیه حیدری
را خاتمه یافته اعلام نمود و حیدری طی مصاحبه ای
اعلام کرد که دیگر حاضر نیست به این معاملات
"مشترکند" اما به دهد! اما آتش جنگ
همچنان زیانه می کشد و پندریبی "حیدری" های
دیگری گشت.

دنباله دارد...

درباره برخی ویژگیهای ۵۵۵

جبهه صلح و صفا

تشنج و درگیری در

سیتة پاریس

سیتة دانشگاه پاریس از ۱۹ فروردین ماه تا ۱۹ اردیبهشت شاهد برخوردها و حوادث تا سقف انگیزی بود که جای تأمل و تأمل و پانزدهم به چسبایی می گذارد. علت اصلی حوادث اخیر سیتة پاریس را برخورد برخی گروه های پاریسی با مسئله میزبانی جشن و تبلیغات سیاسی حزب دموکراتیک مردم ایران تشکیل می داد. و احزابی رییس حسرت دموکراتیک مردم ایران از روز ۱۲ فروردین ماه ۱۳۶۷ تصمیم گرفت روزهای جمعه را جهت فعالیت و تبلیغات سیاسی خود در سیتة پاریس در کنار سایر نیروها و سازمان های ضد رژیم برگزیند. متعاقب این اقدام، رفقای ما از هفته دوم حضور در سیتة پاریس و برخوردهای خصمانه برخی از گروه های پاریسی و بیویژه هواداران حزب کمونیست ایران (کومله)، هواداران چریک های فدائیان خلق ایران، هواداران چریک های فدائیان خلق ایران (اقلیت)، هواداران پیگاری سابق... مواجعه شدند. این گروه ها در توجیه مخالفتشان، حزب دموکراتیک مردم ایران را پوشش جدیدی "توده ای ها" عنوان میکردند که بخاطر حمایت از رژیم جمهوری اسلامی و همگامی با رژیم طی چند سال نمی پایداری در میان نیروهای مترقی و انقلابی ضد رژیم داشته باشد.

موضع گیری غیر اصولی و برخوردهای غیر سیاسی و کینه توزانه این گروه ها و افکنش وسیع دیگهای نیروهای حاضر در سیتة پاریس را در پی آورد. اما رفقای ما علیرغم تهدید رسمی این گروه ها در برابر جلوگیری از حضور حزب دموکراتیک مردم ایران در سیتة پاریس در سیتة پاریس (۱) بر عزم خود پایداری کردند. در این محل و تسلیم نشدن به تهدیدها و شانتاژها یا فشردها. موضع رفقای ما در سیتة پاریس بسیار حمایت فعال نیروهای سیاسی دیگر پاریسی و نیز بسیاری از هم وطنان شرقی و انقلابی مواجعه شدند. بیویژه سازمان کارگران انقلابی ایران (را، کارگر)، سازمان آزادی کارگران ایران و نیز هواداران جتسوقی بشر و دیگر نیروهای پاریسی در آرام کردن چسب سیتة جلوگیری از بروز تشنج و در عین حال حمایت قاطع از حقوق دموکراتیک نیروهای مترقی ضد رژیم برای تبلیغ سیاسی در روزهای جمعه سیتة پاریس فعالانه مشارکت نمودند.

سرانجام پس از سه هفته درگیری گروه های فوق الذکر با شانه ها و افکنش وسیع نیروهای انقلابی مترقی در مقابل اقدامات تشنج انگیز تصمیم گرفتند بیجا روزهای جمعه، شنبه ها را بعنوان روز حضور خود در سیتة پاریس برگزینند.

حوادث سیتة پاریس بسیار رپیشت از یک حادثه برخورد معمولی تلخ و تاسف برانگیز بود. ایمن حوادث پیش از هر چیز نمایانگر دیرپای حركات سیاسی کور خود محوریتها نه ای بود که از ایجاد یک جوسالم و دوستانه برای اتحاد عمل نیروهای مترقی در اروپا و روسیه با دشمن خونخواری جمهوری اسلامی و مسائل سیاسی جامع ما نظیر جنگ ما نعمت به عمل می آورد. به نظر می رسد حتی ۱۰ سال تجربه خونین و تلخ سال های پاریس از ۱۳۵۷ و تجربه مصیبت بار نیروهای انقلابی پاریسی که گذشتن از اقدامات خود محوریتها نه و تقیم ما با نه این نیروها کافی نبوده است. ما از هر دو اقدام این

نیروها - چه خط و نشان کشیدن و تهدیدها و چه خودداری از حضور در سیتة در روزهای جمعه - عیقاقتا تسخیر. البته به موازات این شیوه کار، ما شاهد موضع گیری منطقی و برخورد دموکراتیک نیروهای دیگر سیاسی پاریسی نیز بودیم که علیرغم اختلافات خود در مواضع سیاسی و نظری، هیچگاه اصولیت را فدای منافع گروهی و خود محوریتها نه نکردند. این جنبه از تجربه سیتة پاریس برای ما بسیار ارزشمند است. ما در این برخورد دموکراتیک جوانه های آن حرکت عظیم متحد نیروهای انقلابی را می بینیم که با پدید نوشتن تحولات آتشی صیقل مان را رقم زدند.

و . . .

دهند؟ "مگر بزرگترین استدلال ضرورت تشکیل این جبهه، هدف محدود آن و در نتیجه "جبهه" "وسعت" نیروهای درونی آن نیست؟ "جبهه" تنها چارچوبی است برای گرد هم آوردن نیروهای گوناگون شرکت کننده در آن در مقطع زمانی معین، با سمت گیری مشخص و منظور گسب لائوسنت نتیجه ممکن، که بنظر ما در حال حاضر دستیابی به آزادی و صلح است (قطعه نامه ص ۱۳). در واقع، نکته ای که همه جا سعی شده از چشم خواننده پنهان بماند، و در این جا، پنهان ماندنش

تناقض ایجاد میکند، اینست که اگر طرفداران حفظ رژیم "جمهوری" اسلامی برای صلح و صفا و آزادی همگاری کنند، دیگر جایی برای طرفدار سلطنت باقی نمی گذارند که آن بیچاره هم برای صلح و صفا به این جماعت پیوندند. اما جالب تر اینکه، وقتی صحبت از "عمل و سرسیردگان" امیرالایس می شود، تنها محدودیت ورود برای آن بخش از این "عمل" مربوط به پیش بینی شده که طرفدار سلطنت باشند، و الا اگر در "مداخل" حاکم رژیم ج. ا. از این سرسیردگان طرفدار صلح و صفا پیدا شد، و خواست به این جبهه کفایت پیوندند، بقول شاعر، بنده مسئول آن نخواهم بود. . . .!

به اعتقاد ما، اگر چه رهبران حزب توده، هیچ گاه از سیاست های "چپ روانه"، "سکتاریستی" و ماجراجویانه ای که آنها را نسبت به نیروهای درون و بیرون حاکمیت ایزوله کند، خوششان نمی آمده، و هر بار زجندگانی هم که تسلیم ایمن "ما جرایوشی" می شوند، بلافاصله با "درایت" و "روشن بینی" به اصلاح آن می پردازند، با ایمن وجود، "توبه" "خبر رهبران حزب را، اینک بیشتر با دیده حساب "ملاحظات بین المللی" گذشت، تا با زکشت به "صولیت" از طریق ایستادن به "تحولات داخلی". بنظر ما، همانگونه که کوشیدیم نشان دهیم، امید به تحولات داخلی، موضوع کم اهمیت نیست که حزب توده هیچ گاه نسبت به آن بی تفاوت بماند، بسا اینحال، از آنجا که چشم اندازشان و آب داری - لاقال به این زودی ها - نمی توان از آن انتظار داشت، منشاء مهم تر این خلأ قیبت جدید فکری را باید در جای دیگری جستجو کرد.

تا تمام

و خالی نبودن جای یک جنبش نیرومند و متحد کمونیستی در میان پیگیر کارگر، امکان ایجاد توهم در میان کارگران را، نسبت به ایستادن مرتجعین مستضعف پروردگند، می کند. "خطر" یا لا گرفتن توهم، بهنگام شدت یا بی نیردیان جناح های حکومتی، و در عین حال "اشتباه" سرعت گرفتن روند سیاسی شدن جنبش مطابقتی کارگران، و توجه هر چه بیشتر طبقه کارگر به مراکز قدرت دولتی و آلترنا تیف های سیاسی برای یافتن راه حل نجات از وضعیت بحرانی کنونی، از ویژگی های پراهمیتی است که با پدید آمدن مورد توجه قرار گیرد جنبش کمونیستی ایران را در انجام رسالت خود بسیار رسانند.

ما در آینده خواهیم گوید، تا هر کدام از این ویژگی ها را، از دیدگاه خود، بطور مشروح تر مورد بررسی قرار دهیم.

در واقع، این ویژگی اخیر، اصلی ترین موجد آن تا همگونی پراهمیتی است که در جنبش مطابقتی طبقه کارگران ایران پیش می خورد و بطور همزمان، شانس سیاسی نگاه داشتن این جنبش و نیز خطر متوهم ساختن آن را با خود حمل میکند.

مجموعه این شرایط و ویژگی ها، به جنبش کارگری ایران، بهما به نوبت بیگان جنبش مطابقتی و انقلابی، جایگاه و نقش خاصی می بخشد و چشم اندازهای معینی را برای اعتلای آن می گشاید.

در ارزیابی از این پدیده، با پدید آمدن مثبت و منفی را بحساب آورد و حقایق خوش آیند و واقعیات ناگوار را بیکسان وارد محاسبات خود نمود. تنها در این صورت است که پیشاهنگ طبقه کارگران ایران میتواند نقش شایسته خود را در مسیر حوادت آتی ایفا نماید.

خلاصه کنیم:

* اگر ما هیبت ارتجاعی رژیم و شرارت آشکار سیاستهای ضد مردمی آن، جنگ، فقر، بیکاری، گرانسی، اختناق و... با عث گسترش هر چه بیشتر رضایتی و متهم کردن خشم مردم علیه رژیمسم جتا بیچاره جمهوری اسلامی گردیده است، در عوض نیروهای انقلابی چپ نیز فعلا "بیگانه فکری" نیرومند و استرتری منجمی برای جلب اقتدار وسیع کارگران به سوی خویش ندارند، و ایمن خلاصه آیدنولوژیک سیاسی، با لاقوه ظرفیت مستعدی است که میتواند دشمنان را ای عوام فریبانه را - چه از جانب "جناح" های حکومتی و چه از جانب هر آلترنا تیف دیگری - جذب نماید.

* اگر جناح با اصطلاح طرفدار مستضعفین و "دولت خدمتگزار" در اثناء سال های گذشته، علیرغم کوشش پیگیر و همه جانبه خود برای سازماندهی جنبش طبقه کارگر و تدرک ابزار تشکلاتی برای تأمین خواستهای خود در میان کارگران، بسا شکست مفتضانه ای رو برو شد، در عوض، ناتوانی طبقه کارگر نیز، در سازماندهی مستقل مبارزات خود، و اختناق درنده ای که به پایدار ایمن ناتوانی کمک میکند، در عمل دوست و دشمن را از شانس بهره برداری از عنصر تشکلات محسوم ساخته، کارگران را در ضعف و پراکنگی برجسته نگاه داشته است. شناخت نقش عظیم تشکلات مستقل کارگری، ضرورت مبارزه برای ایجاد سازماندهی سرسری جنبش طبقه کارگر و یافتن راه حلها - بیهر قیمت - برای بیرون رفتن از بن بست فعلی، بدون شک یکی از مهم ترین مسائل در دستور جنبش کمونیستی ایران است.

* اگر بحران عظیم اجتماعی، ناتوانی های سیاسی رژیم، نیر تحلیل برنده قدرت در درون حاکمیت، جنگ و ویرانی های عظیم آن، اختناق و استبداد لجام گسیخته، رکود بیسابقه اقتصادی و فقر و بیکاری رشد یافته، جنبش مطابقتی طبقه کارگران به سطح بسیار بالایی کشانیده است، اما در عوض، درست وجود همین بحران، نیر قدرت در حکومت برای فاش شدن آن و نیز تجربه

فشی و استعداد دشگرف طبقه کارگر در ارتقاء مبارزه صغی به سیاسی، امتیاز ویژه گی پراهمیتی است، که در تعیین درست جایگاه آن، کمترین خطائی جایز نیست.

* سرانجام، با پیداکیدوتکارگر در که در نیر شدت یا بنده میان جناح های حکومتی، از آنجا که انگیزه و اقمی بسیاری از سردمداران دارودسته مرتجع خطا مانده، "بنده" پروری و ترم نسبت به "مظلومات" مظلوم خداوند و "مظلومات" "مستضعفین" است، و در این نیر، بطور واقعی با دارودسته های طرفند، که به دفاع از بخش ترین اشکال استتار برده داری برخاسته اند، این "شانس" با لاقوه را همواره در کنار خود دارند، که در تعیین سر نوشت این نیر، بخش های از کارگران و زحمتکشان را بسوی خود جلب کنند. فقدان یک آلترنا تیف دموکراتیک

بسوی رابطه اقتصادی بلند مدت تر و بادوام؟

دوره پرفراز و نشیب

دوره دوم سال‌های پس از انقلاب را در برمی‌گیرد. سرنگونی رژیم وابسته به امپریالیسم و استقرار جمهوری اسلامی در این مناسبات تغییرات معینی را بوجود آورده است. تفاوت بزرگ دوره دوم سال‌های حکومت شاه در حقیقت در ماهیت رژیم جمهوری اسلامی و انگیزه‌های وی برای گسترش یا محدود کردن روابط با کشورهای سوسیالیستی نهفته است. اشاره به این نکته مهم است که کشورهای سوسیالیستی در دوران پس از انقلاب همواره تمایل جدی به گسترش روابط خود با ایران را داشته‌اند. هرچند این مسئله در مورد همه کشورهای سوسیالیستی صدق نمی‌کند و گسترش روابط با کشورهای سوسیالیستی مانند رومانی در حقیقت ادامه روند سال‌های قبلی از انقلاب به شمار می‌رود. ویژگی مهم دوره دوم شدت نوسانات مبادلات میان ایران و کشورهای سوسیالیستی است. بیس از کاهش آنگ در سال اول انقلاب (۱۳۵۸) مبادلات با زرگانی میان رژیم جمهوری اسلامی و کشورهای سوسیالیستی اروپا می‌رشد سریع‌تر از نشان داده در سال ۱۹۸۲ به اوج خود رسید (جمعاً حدود ۳ میلیارد دلار). این مقطع از یکسو مصافح است با افزایش قیمت نفت در سطح بین‌المللی و از سوی دیگر با محاصره اقتصادی ایران توسط کشورهای غربی و آغاز جنگ با عراق. طی این مقطع، رژیم ایران برای مقابله با محاصره اقتصادی و تامین برخی نیازهای خود، واردات از کشورهای سوسیالیستی را افزایش داد. صادرات ایران به این کشورها نیز افزایش چشمگیری یافت که البته بخشی از آن به افزایش قیمت نفت صادراتی مربوط می‌شد. در حقیقت، در این دوره بحرانی، کشورهای سوسیالیستی به مثابه سوپاپ اطمینان برای اقتصاد ایران عمل کردند.

دریای خزر... کوشش کرد به فریب نشان دهد که ادامه این فشارها می‌توانند به اتخاذا حتمالسی چه سیاست‌ها نمی‌منجر شوند. اما البته بر آن نیستیم که گرایش رژیم به گسترش روابط اقتصادی آسیای شرقی با کشورهای سوسیالیستی فقط برای "اتراساندن" غرب است. چرا که در دنیا و واقعیت این روابط در سطح کشورهایمانند چین، کمره شمالی، آلمان، دموکراتیک، رومانی و... رونق فراوان یافته‌اند و در موازات توسعه اقتصادی قایل قیاس با دوره‌ی پیش از انقلاب نیستند. همچنین در سوی دیگر این رابطه، کشورهای سوسیالیستی قسراً در آنگه به ویژه در سال‌های پس از انقلاب همواره پیشنهاد توسعه این روابط داده‌اند.

ما کوشش خواهیم کرد طی مقالات چندین پندر پنج خوانندگان خود را با واقعیت روابط جمهوری اسلامی با کشورهای جهان در عرصه‌های گوناگون آشنا سازیم. برای اولین قدم، در این شماره رابطه اقتصادی با کشورهای سوسیالیستی اروپا را در یک دوره ۱۶ ساله در خطوط کلی مورد بحث قرار می‌دهیم.

مناسبات با زرگانی میان ایران و کشورهای اروپایی عضو شورای همکاری اقتصادی را (شامل آلمان، دموکراتیک، اتحاد شوروی، بلژارستان، چکسلواکی، رومانی، لهستان و مجارستان) طی دوره ۱۶ ساله مورد بررسی، می‌توانیم به سه دوره ۹ ساله آخر رژیم سلطنتی، مبادلات هر چند به کندی ولی به طور منظم شدت یافت و در سال ۱۹۷۷ به اوج خود رسید (مجموعاً حدود ۲ میلیارد دلار). اما در هر حال سهم کشورهای سوسیالیستی در تجارت خارجی ایران سهم کوچکی (حدود ۶ تا ۸ درصد) را به خود اختصاص می‌داد.

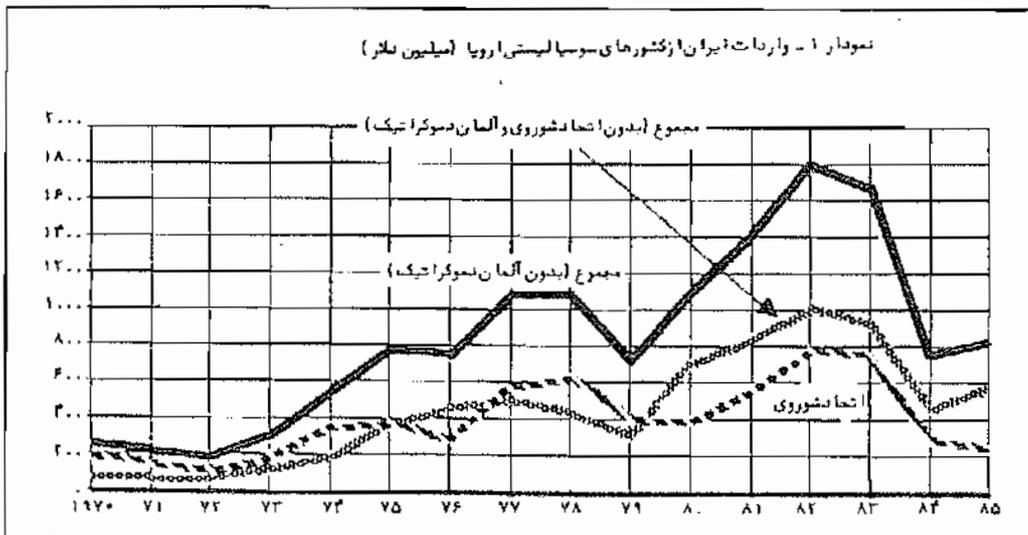
مقدمه

سیاست خارجی جمهوری اسلامی به طور عمده تابع اصلی‌ترین مولفه‌های است که حرکت عمومی رژیم را سمت و سوی دهند. نتیجه عملی اجرای این خط مشی در عرصه روابط خارجی به صورت استقلال سیاسی، نظامی و فرهنگی رژیم از دنیای خارج، عدم وابستگی به بلوک بندی‌های نظامی و سیاسی، تلاش در راستای حفظ تنهایی دولت شیعه در دنیا و پرتلاطم امروز با حفظ کامله معین از کشورهای دیگر، دفاع از هویت این دولت و سرانجام اعمال نوعی "همزیستی مسالمت آمیز" از نوع جمهوری اسلامی همزمان با تقویت جنبش‌های اسلامی بنیادگرا در مناطق مسلمان نشین نمایان می‌شود.

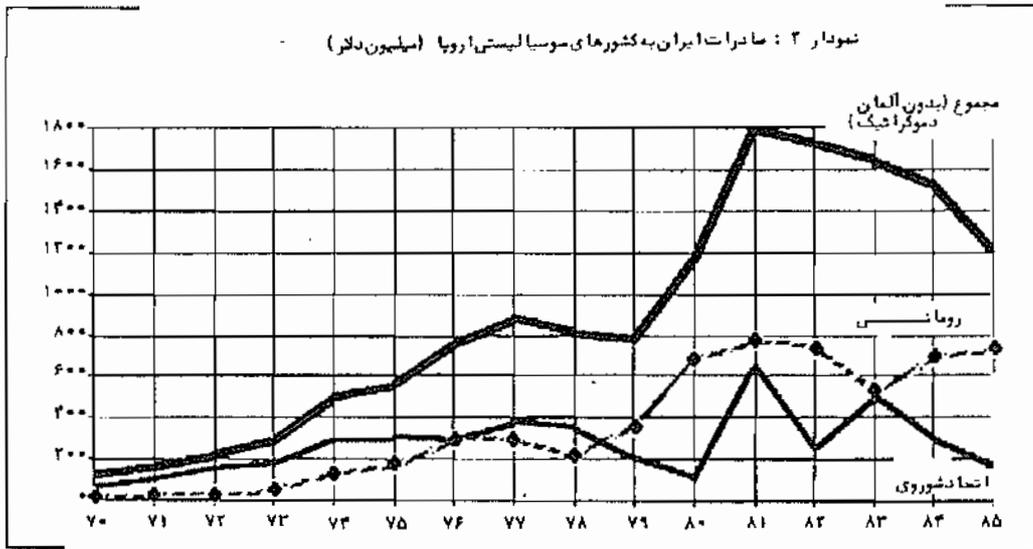
در جهت اعمال این سیاست، جمهوری اسلامی محدودیت‌ها و مشکلات عینی متعددی روبرو است. دامنه این مشکلات از تمایل برخی عناصر و نیروهای با نفوذ رژیم در برقراری روابط نزدیک تر با کشورهای غربی، دشمنی استراتژیک رژیم با جنبش کمونیستی و به طریق اولی کشورهای سوسیالیستی تا محدودیت‌ها ناشی از وابستگی صادرات و واردات ایران به کشورهای بی‌رما به داری بوجود می‌آورند را شامل می‌شود. اما به هر حال گرایش غالب در رژیم (شخص خمینی، دولت و اکثریت مجلس) توانسته است سیاست خود را در عرصه روابط خارجی پیش ببرد.

در سایه چنین سیاستی رژیم در مجموع توانسته است در بسیاری موارد تضادهای میان کشورهای سوسیالیستی و سرما به داری به نفع سیاست عمومی خود به خوبی سو جدیود. به عنوان مثال وقتی سال گذشته فضا رنظامی، سیاسی و روانی آمریکا در خلیج فارس علیه ایران به اوج خود رسید رژیم بلافاصله با نشان دادن تمایل ویژه‌ای به توسعه مناسبات همه جانبه با اتحاد شوروی (قرارداد دفاع دوجانبه، طرح راه آهن سراسری تا بندر عباس و صدور نفت از طریق شوروی، طرح استخراج مشترک نفت)

نمودار ۱ - واردات ایران از کشورهای سوسیالیستی اروپا (میلیون دلار)

شماره ۲ : صادرات ایران به کشورهای سوسیالیستی اروپا (میلیون دلار)

از سال ۱۹۸۳، مبادلات سیر نزولی را طی کرده اند. ارزش واردات ایران از کشورهای سوسیالیستی در سال ۱۹۸۴ تقریباً نسبت به سال قبل از آن نصف شد. صادرات ایران نیز، هر چند با سرعست کمتر، رویه کاهش نهاد. مشخصه اصلی این بخش از دوره دوم (۸۵ - ۱۹۸۳) کاهش بحران در روابط با کشورهای غربی، سقوط قیمت نفت و کاهش نسبی مبادلات خارجی ایران به دلیل بحران ارزی است.

موانع و تنگناها

بی شک رشد مبادلات میان ایران و کشورهای سوسیالیستی در کوتاه مدت و حتی در یک دوره متوسط، با موانع متعددی روبرو است: از نظر واردات، ساختار صنعتی وابسته به غرب ایران موجب می شود که صنایع برای تهیه مواد اولیه و لوازم بدکی خود بیشتر به کشورهای غربی مراجعه کنند. اقتصاد مبتنی بر برنانه ریزی مرکزی کشورهای سوسیالیستی و کم تحرکی عمومی آن ها مانع افزایش سریع صادرات کالاهای صنعتی و مصرفی و حتی سرمایه ای در کوتاه مدت است. گو اینکه کشورهای سوسیالیستی در بسیاری از زمینه ها

هنوز نیز با ما همراه خود را بر آورده نمی سازند. همچنین قراردادهای پایی را بیچ بین ایران و کشورهای سوسیالیستی ضمن در برداشتن مزیت جلوگیری از خروج ارز، می نغسه مبادلات را محدود می سازند. از نظر صادرات نیز ایران به جز سنگ فلزات و دیگر مواد خام، کالای دیگری برای مسدود ندادن رتورجیح می دهد صادرات غیر نفتی خود را برای تحویل رتبه کشورهای غربی یا غربی منطقه اختصاص دهد.

نمودارهای ۱ و ۲ به خوبی نمایی نگر تحول در روابط اقتصادی کشورهای سوسیالیستی اروپا می باشد. ایران قبل و پس از انقلاب هستند و نوسانات این دوره تاریخی را روشن می سازند. در هر دو نمودار (به جز سال های ۱۹۷۵ تا ۱۹۷۷ و سال ۱۹۷۷) سهم آلمان دمکراتیک به علت عدم تفکیک صادرات و واردات منظور نشده است. گفتنی است که مبادلات این کشور با ایران از رشد چشمگیری برخوردار است. با توجه به اینکه در هر دو نمودار بر خوردار بود و با دست یافتن به حدود نیم میلیارد دلار میانه دوجا نه در سال ۱۹۸۴ به بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار رسیده است.

همچنین باید توجه داشت که نزول رابطه دوجا نه تجاری در دوره پس از ۱۹۸۳ فقط کشورهای سوسیالیستی را در بر نمی گیرد و به سطح عمومی تجارت خارجی نیز مربوط می شود. واردات ایران

از کشورهای سوسیالیستی اروپا می به جز احساسات شوروی، از سال ۱۹۸۴ به اینسو مجدداً رویه رشد یافته است و این کشورها سیاست فعال و پرتحرکی در برقراری رابطه اقتصادی بلند مدت و با دوام تسر (صادرات تکنولوژی، مشارکت در طرح های صنعتی...) دنبال می کنند. در مجموع به نظر می رسد رابطه این کشورها - برخلاف اتحاد شوروی - کمتر تابع مسائل سیاسی منطقه ای بوده است و مسئولین طرف اول این کشورها با رها و در فرصت گوناگون از سیاست ها و موضع گیری های "صدا میریالیستی" رژیم جمهوری اسلامی به نیکی یاد کرده اند. در مجموع سیم کشورهایی سوسیالیستی در روابط اقتصادی ایران با دنیای خارج هنوز هم چشمگیری را تشکیل نمی دهند و در بهترین حالت آن (۱۹۸۲) واردات ایسران از این کشورها از ۱۵ درصد کل واردات ایسران تجاوز نکرده است.

این مقاله از بیان خطوط کلی روابط ایران با کشورهای سوسیالیستی فراتر نمی رود. ما طوسی مقالات متعددی در آینده خواهیم که شنید جزئیات بیشتری از این روابط بویژه در یک مطالعه تطبیقی با سایر کشورها را در اختیار خوانندگان خود قرار

دهیم

انتخابات و ...

در آن حوزه ها را بررسی نماید، ولی خطا ما می باشد از تمکین به این خواست خود را کرده و متقابلاً محتشمی هیات نظارت شورای نگهبان را به این متهم کرد که "جهت گیری خاص کرده اند و تمام تلاش خویش را با حربه اختیارا می که قانون نظارت بر انتخابات بدست آنها داده است بنفع جریان خاصی بکار گرفته اند... چنانچه ارگانی و بیجا

مجموعه ای که اختیارات قانونی دارند بخوانند برای سالم و کاملاً مردم را باطل کنند تا جریانی خاص برخلاف مسیر قانونی امکان یابد تا در وضعیت بجزئی قرار گیرد، خیانت به اسلام و انقلاب و خون شهدا خواهد بود..."

در این زمینه سخنان دکتر شبلیانی که تمام ادر لیست گاندیندا توری هر دو طرف نیز قرار داده شده، خود ندنی است. وی شخص محتشمی را مورد حمله قرار داده که در "جوفعلی، میدان انسانی حاکم مضمّن شده و درس دهنده به شورای نگهبان در مورد قانون اساسی و شرح شده و مرتب مواخبه می کند. وی افزاید که:

"روزنامه های طرفدار مستضعفین با عناوین مختلف و را دیوتلوژیون حرف های ایشان را که بیشتر تبلیغ از یک گروه خاص است بخش می کنند. هنوز نویسندگان قانون اساسی زنده هستند که این گونه با آنها رفتار می شود. ما مسور شورای نگهبان را مسر صندوق توقیف می کنند و به درخواست شورای نگهبان که صندوق ها را برای بازنگاری تحویل دهید توجه نمی کنند."

البته نباید بداند که شورای نگهبان و مداخله فقه سنتی نیز در این نبرد در موقعیت صرفاً تناقضی قرار گرفته اند. آنها نیز هر جا توانسته اند کوشیده اند جریانی را از زمین بدر کنند. مثلاً آنها صلاحیت فوایدگویی، یکی از رسته ترین نمایندگان خطا می، نمایندنده فعلی مجلس دوم کا ندیدای مجلس سوم از هوا زار در کرده و او را موقتاً "از سر صدرا ندند و میرای خشی کردن آن دخالت وزارت کشور ضرورت یافت.

بهر حال نتیجه این "سالم ترین انتخابات جهان"

را نماینده خواست در مجلس شورای اسلامی در سخنرانی پیش از دستور خود (۲۵ فروردین) به روشنی تصویر کرد:

"... مردم متوجه شدند که برای نظر آسان ارزش در نظر گرفته شده است و حتی بخاطر این که آزادانه و آگاهانه تصمیم خود را گرفته اند، مورد اعتراض و تهدید قرار می گیرند... اگر شما می خواستید فردی را تحمیل کنید و از صندوق در بیارید، پس چرا این همه مردم را بجزمت انداخته و در دستر ایجا دندمید..."

انتخابات دور اول در تهران با موفقیت کامل هواداران خط دواتش خمینی به رهبری ولیعهد وی و نیز در شهرستان ها چشمگیر است. از ۱۸۸ نماینده منتخب در دور اول (از کل ۲۷۰ نماینده مجلس) بر پایه اولین ارزیابی ها، بیش از ۶۰

ماجراهای حیرت‌انگیز خرید اسلحه ایران

در میانی بهشتی از زندان آزاد شد و بلافاصله در تماس مستقیم با وزارت دفاع و جوا دفن گوری به واسطه رسمی ایران در خرید اسلحه بدل گشت، او در مصاحبه خود با الموند (۲۶ آمارس ۱۹۸۲) تا کین می‌کنند که ۸۵٪ درصد اسلحه‌ها می‌گوشد و برای ایران تهیه می‌گردند، از اسرا شیل تا می‌شوند می‌شوند.

۱۲۴ کتبر ۱۹۸۰، هوا پیمای بوئینگ ۷۰۷-۳۰۰ لیکزا میورکی، حامل موتورهای تانک و ۲۵۰ لاستیک هوا پیمای اف-۴ از فرودگاه نیم فرانسه پرواز می‌کند. مقصد: ریاست جمهوری ایران؛ اما کار معطله به این آسانی‌ها یا با نمی‌گیرد، زیرا در تهران کارگزاران به عمل می‌آید که جنس‌های اسرا لنی با سفارشات همخوانی ندهند. ۲۷ فوریه ۱۹۸۱، دو واسطه فرانسوی فروش اسلحه در حال ورود به دفتر کار حیدری در خیابان نژاد، مورد حمله مسلحانه افرا دانشا س قرار می‌گیرند. دخالت مردم سبب می‌شود که گردان دیگری با موفقیت تروام نکرده، ولی می‌تواند موفق می‌شوند از مملکت بگریزند. بدنبال همین نوع فشارها و نیز در پیسی دستگیری یکی از کارکنان موسسه‌ای که کار حمل و نقل اسلحه به ایران، خالت داشت، ماجرا پایان می‌گیرد و خسارات ایران در این میان تا می‌شوند می‌گردند.

حیدری در ادامه فعالیت‌های خود، قراردادهای کلانی برای خرید انواع مهمات، راکت، آرپی-جی، توپ و... از طریق یک شرکت ایرانی بنام اینترپرایز و واسطه‌های لبنانی دیگری بنام حمد ساوآلی، به بهای ۵۷ میلیون دلار

پشت پرده اسلحه، همه شعراهای سیاسی رنگ می‌بازند و هدف، هر وسیله‌ای را توجیه می‌کنند.

ماجراهای "ایران گیت" ماه‌ها در آمریکا موضوع مرکزی بحث محافل سیاسی، مجلس نمایندگان و دستگاه قضا می‌بود. انشای این ماجرای پشت پرده به تضعیف موقعیت ریگان منجر شد و هنوز همه رسانه‌های جمعی آمریکا دربار به آن سخن می‌گویند، اما در اروپا به‌دانه نمونه "ایران گیت" وجود دارد که کمتر کسی از آنها سخن می‌گوید و تحقیقاتی که توسط برخی دولت‌ها و دستگاه‌های قضایی کشورهای اروپایی بیرون مسئله فروس اسلحه به ایران انجام شده، راه به جایی نبرده‌اند.

ماجراهای خرید اسلحه و مهمات برای ایران بلافاصله در پی تحا و عراق به خاک ایران در سال ۱۳۵۹ آغاز می‌شود. اولین قرارداد دینی صدر با دولت ترکیه جهت تهیه برخی لوازم بدکن در عمل با تأییدات آمریکا صورت گرفت. تأمین ارتش سرای آمریکا می‌تواند در شرایط تحریم رسمی تسلیحاتی ایران از سوی این کشورها کار چندانی نداشته باشد. نتایج: تنها پیمان‌های "حیدری" را بتوان در این زمینه اولین "تجربه" این نوع تلاشها نامید.

فرستاده بهشتی در اروپا

حاج حیدری، تا جروا واسطه‌های ایرانی، در گذشته با نزدیکان دربار شاه کار می‌کرد. خواهرش در جریان حمله مسلحانه به تومپیل اشرف در سال ۱۳۵۶ به قتل رسیده بود. پس از انقلاب، حیدری به زندان افتاد. در سال ۱۳۵۹ این فرد با

کتاب "تسلیمات نظامی برای ایران" که اخیراً به زبان فرانسه منتشر شده است، پرده از رازها پشت پرده و نپایان دولت‌های اروپایی با ایران در مرصه معاملات نظامی برمی‌دارد. والتر دیویک روزنامه نگار بلژیکی و ژان-شارل دونیو خبرنگار کانال ۳ تلویزیون فرانسه، در جریان یک سال کاوش گسترده، بیش از ۷۰۰۰ مدرک و سند بیرون مسئله فروش اسلحه اروپایی به ایران در سال‌های پس از آغاز جنگ ایران و عراق گردآوری کرده و اطلاعات بی نظیری در دسترس خوانندگان خود قرار می‌دهند.

نویسنده کتاب بدنبال درپاها، اسناد دوهر آنچه که به شناخت موضوع مورد بحث یا ری‌رساند، شهرهای اروپایی از استانبول تا اسکولم و اسکو را زیر پا گذاشته اند و در کتاب پر سر و صدای خود ثابت کرده اند که چگونه اروپا طی ۷ سال جنگ، علیرغم تحریم رسمی فروش اسلحه به ایران (به جز پرتغال که در سال ۱۹۸۳ به این تحریم خاشه داد) بطور مرتب و در خفا به ایران خمینی اسلحه فروخته است.

۷ سال معامله پنهان اسلحه، کار چندانی سولسی نیست. دو خبرنگار موفق شده اند به یاری اسناد و مدارک چگونگی و مکانیزم‌های ویژه این رابطه مافیا، نقش دولت‌ها را در ایران، نقش اسرائیل و دولت‌های اروپایی و... را به طرز حیرت‌آوری ترسیم نمایند و ما چرا و چگونه اسلحه‌ها را آورند که به بیشتر به داستان‌های پلیسی و جناسی شبیه‌اند. اما همه این حوادث واقعیت دارند. عوامل و واسطه‌های رژیم جمهوری اسلامی بسیاری زحمتشان و راه‌های مدی که به هر دری می‌زنند و برای رسیدن به هدف خود خازند با شیطان هم وارد مذاکره شوند. در دنیا حیرت‌انگیز معاملات

بقیه در صفحه ۱۴

چرا...

تصحیح و تنقیح اثری از خیا م، سعیدی و ناصر خسرو برانقخت.

راه‌آرانی، راه ترویج مسئولانه و آگاهانه‌ی ایندولوژی مارکسیسم است. پیش از آنکه تلاش‌های بی‌ارگنده و ارزنده‌ای برای آشنایی ما و کسب در ایران صورت گرفت بود، اما آرناسی اولین کسی بود که مارکسیسم را به مثابه یک سیستم منجمد و کیفیت عمیق سلوی تا زه مطرح کرد. او با انتشار "دنیا" از سال ۱۳۱۱ تا ۱۳۱۴ به تبلیغ همه‌جانبه و منظم آموزش انقلابی مارکس، انگلس و لنین دست زد.

راه‌آرانی، راه برخورد خلاق و فکورانه با آموزش‌های سوسیالیسم علمی است. او تا قبل خشک یا مقسّر گتابی ما، کسب نبود بلکه در انطیاق آن به عرصه‌های مختلف علمی و تحلیلی علوم تجربی (یا به قول او علوم دقیقه) آگاه‌های می‌پرداخت. آرناسی در مطابقت شرایط تاریخی جامعه‌ی ایران در بر ترو آموزش‌های سوسیالیسم علمی و در گشودن برخی از مسائل علمی میراث فرهنگی ما، پیشا هفت و آغاز زده‌ای است.

به خاطر همه‌ی این ویژگی‌هاست که ما به راه‌آرانی چشم دوخته‌ایم و به همین راه خواهیم رفت.

راه‌آرانی، راه میهن پرستی است. او از راسا می‌ها و ناروا می‌ها تا تم بر جامعه‌ی فئودالیستی و نیمه مستعمره‌ی ایران رنج می‌برد و با تمام وجود در راه پیشرفت و تحول انقلابی آن می‌نوشید. او فرزندان دورانی بود که خلق علیه استبداد دیندگی به بیگاری خونین بر خاسته بودند و جوانی شاهد بود که چگونه سیاستمداران فاسد و وابسته در سال ۱۳۹۹ میهن او را به مسلخ امیرالیم گشتاند.

راه‌آرانی، راه عشق به توده‌های زحمتکش میهن ما است. در سال‌ها دگاه هجایی، در زری چنگسالی نگیانان و مزدوران دربار ریپلوی فریا دبر داشت: "فقط آن قانونی مقدس است که خا قطنما فوع توده باشد".

راه‌آرانی، راه ایمن و امید به پیروزی بشر پرستگار می‌باشد. او با این اعتقاد در سخ‌گده مسیر جبر تاریخ قابل انسدانیت" آزادی‌گاز از زنجیر سرما به‌را نوییداد.

راه‌آرانی، عشق به حقیقت دانش و لغت از جهل و خرافه است. او دانشمند بصیری بود که از نظرسر شناخت علمی در دوران خود همتا نداشت. او طی کمترین ده سال (۱۳۰۵ تا ۱۳۱۵) ده‌ها رساله و کتاب علمی نوشت که درجا معدا اثر عمیقی به جا گذاشتند.

راه‌آرانی، راه احترام به فرهنگ و لای ایران زمین است. او به میراث فرهنگی میهن ما عشق می‌ورزید و آرزو مند شکوفایی و پالنگی هر چه بیشتر آن بود. بی‌گمان همین تعلیق خاطر بود که او را به

راه‌آرانی، راه تفکر و هویت مستقل، راه باور به توانایی‌های خودی، به هییزا ز تقلید، بدنبال سه روی و وابستگی بود.

راه‌آرانی، راه سر فرودنیا وردن در برابر دشمنان خلق، رزم انقلابی، ایمن پر شور به آرمان‌های زحمتکشان و راه صداقت، پاکبازی و مبارزه‌ی شراقتمدانه است.

ما که به عزمی تازه و راه‌آرانی نویین به روزمگه و نبردها استنار رگران و ستم پیشگان گام گذاشته‌ایم، از شخصیت و آثار آرناسی نیرو و الهام می‌گیریم.

راه‌آرانی، راه انسانیت است. ملاق این پیام محبت آمیز است که در زمان حکومت پلشتسی‌ها و ناردمی‌ها هم می‌تواند پاک زیست و حریت انسانی را پاس داشت.

راه‌آرانی، راه مقاومت و پایداری است. ایمن فیاد دشمن آله‌هاست که در خلقی در خیمن وزیر نگاه جلادان گفتمش هم می‌توان مردانه ایستاد و دلیرانه بیگاز کرد.

راه‌آرانی، راه پذیرش فروتنانه و خالصانه مسئولیت انسانی است. آرناسی در سال ۱۳۰۹ در شرایطی با هدف مبارزه‌ی انقلابی به ایران بازگشت که دستگاه سرکوب رضاخان همه‌ی رقبای سیاسی نیرومند و راه‌زندان به در کرده و جگانه را برای استبداد فردی و هموار ساخته بود. آرناسی با آگاهی کامل از مخاطرات و گزندهای جسمی، بدست خالی و قلب پر شور به این میدان پا گذاشت.

ماهرگز با صدام مذاکره نخواهیم کرد

فلسطین اشغالی؛ ادامه طغیان

طغیان مردمی در سرزمین های اشغالی فلسطین همچنان ادامه دارد. در یکسوهزاران چشمان و نیوجوان وزن و مرد فلسطینی با سنگ و آجر در سوی دیگر سریازان تا دندان مسلح اسرا شیلی نیسرد تا برای بری را پیش می بردند که در همه چیا ردهه حیات اسرا شیلی ساخته تدارد. رتتم کسانیکه در این مدت اسرا ترخشونت ها وتیرا تشاری نیروهای اسرا شیلی جان خود را از دست داده اند به ۲۰۰ نفر بالغ می شود.

طغیان وسیع و طولانی مردم فلسطین در سرزمینهای اشغالی به فعالیت های سیاسی حول مسئله اسرا شیلی و فلسطین شتاب جدیدی بخشیده است. شولتز، وزیر امور خارجه آمریکا، طی دوسفر خود به خارمیان به طرح خود را مبنی بر تشکیل یک کنفرانس بین المللی را با اسرا شیلی و کشورهای عربی در میان گذارد. این طرح در اسرا شیلی با موافقت نسبی حزب کارگروم مخالفت شدیداً حزب راست مواجبه شده است.

از سوی دیگر، اتحاد شوروی که در ماه های اخیر سیاست پرتحرکی را در خارورمیان به پیش می برد، فعالیت های خود را حول مسئله تشکیل یک کنفرانس بین المللی با شرکت ۵ عضو دائمی شورای امنیت و طرف های درگیر، تحت نظارت سازمان ملل افزایش داده است. میخائیل گورباچف در دیدار اخیر خود در مسکو با سرعفات ضمن تأکید بر حق خلق فلسطین در بر خورداری از یک کشور مستقل، از سازمان آزادیبخش فلسطین خواست تا با شناسایی حق موجودیت اسرا شیلی در راستای حل مسئله اسراب و اسرا شیلی گام بردارد. زیرا این موضوع از جمله موانع تشکیل چنین کنفرانسی به شمار می رود.

توطئه ترورنا جوانمردانه ابوجهاد مردمسار ۲ سازمان آزادیبخش فلسطین توسط تروریست های اسرا شیلی موج جدیدی از تظاهرات و برخوردهای خونین در سرزمین های اشغالی بوجود آورد. از سوی دیگر تلاش های سازمان آزادیبخش فلسطین و سوریه برای نزدیکی بیشتر و دیدار عرفات از دمشق پس از سال ها مشاجره و درگیری تقویت موقعیت سازمان آزادیبخش فلسطین را در دنیا و عرب و نیز در سطح بین المللی در پی می آورد و امیدها را برای موضع گیری مشترک آنها بر سر مسئله صلح در خارورمیان افزایش می دهد.

تلگراف به سازمان آزادیبخش

فلسطین بمناسبت شهادت ابوجهاد

با یکدنیا تأسّف و هیجان از قتل برادر ابوجهاد، این مجاهد بزرگ خلق فلسطین و راه برافشاران، بدست یک کماندوی تروریستی اسرا شیلی، با خبر شدیم.

ما این عمل وحشیانه دولت اسرا شیل را قویاً محکوم کرده و مراتب تسلیت و همدردی عمیق خود را بسا رهبری سازمان آزادیبخش فلسطین و خلق قهرمان فلسطین ابراز می کنیم.

هیات اجرائیه

کمیته مرکزی حزب دموکراتیک مردم ایران
۲۰ آوریل ۱۹۸۸

رهبران اتحادیه میهنی کردستان عراق تصدیق می کند که در اوایل خرفوریه پیشنهادهای از بغداد دربارت کرده است مننی برای اینکه مذاکرات با مسر ۸۳ را بمنظور تجدیدنظر در قانون خود مختاری مصوب ۱۱ مارس ۱۹۷۴ که روابط دولت عراق و کردهای عراقی را تعیین میکرد از سر بگیرد. سپس از ۱۳ ماه بحث جدی وتوام با حوادت متعهد، در ۲۵ نوبه ۸۵ یعنی زمانیکه مذاکرات در شرف تحقق بودند، به شکست انجام میدند.

آقای طالبانی با پذیرفتن این مسئله که در آن زمان او با خوشبینی به مذاکره کنندگان بغداد اعتماد کرده است به نوعی از خود انتقاد می کند. در حالیکه اکنون می پذیرد که در آن زمان مقصود اصلی بغداد دیدار کردن فرست مساعدون تلف کردن وقت بوده است برای اینکه بهتر بتواند با خطر اصلی که از جانب تهران بود مواجه شود. معیناً او می پذیرد که در همان زمان اتحادیه میهنی کردستان عراقی خواها را استقرار آتش پس بوده تا به واحدهایش که در جنگ طولانی تقریباً ۱۱۰۰ پلایا نقطه اعزاز ۱۹۷۵ خسته شده بودند امکان تجدید قوا بدهد. با اینحال او اضافه می کند که آماجی در صورتیکه صدام مطلق گشته و "شخص دیگری" جای او را بگیرد ما دولت عراقی مذاکره کند. او می گوید: "من آماده هستم مذاکرات ۱۹۸۵ را مثلاً با آقای فرات ابراهیم البوری (نائب رئیس شوروی انقلاب) که غالباً بعنوان مرد شماره ۲ رژیم بغداد شناخته شده (از سر بگیرم) زیرا من یقین دارم که او با آنچه که در کردستان عراقی می گذرد موافقت نیست.

طالبانی سعی در تأکید بر این مسئله دارد که صدمیت او با صدام تماماً نگران طاعت او نسبت به تهران نبوده و ربطی به قرار آردایش با رژیم خمینی (اکتبر ۸۷) که تا آن تاریخ دشمن اصلی جنبش ملی کردتلقی میشد ندارد.

او می گوید: "پس از شکست مذاکرات با بغداد، ایرانی ها به ما پیشنهاد کمک کردند به این شرط که ما سرزمین های آزاد شده را از جنبش های مختلف کردمخالف با رژیم تهران پاک نمائیم." ما پاسخ دادیم که هدف ما مبارزه با اسرا دران کردمان نیست، آنها تنها پس از دوسال این مسئله را پذیرفتند."

اتحادی کا ملا" تا کتیک

طالبانی اتحادیه بین اتحادیه میهنی کردستان عراقی و حزب دموکراتیک کردستان PDK بسه رهبری مسعود ابرازانی و دولت ایران را کاسللا یک مسئله تا کتیک تلقی کرده می گوید: "ما حق داریم وظیفه خود می دانیم با آنان که علیه دشمنان ما می جنگند متحد شویم بدون اینکه بسه استقلالمان لطمه بخورد. این مسئله صحت دارد که ما دیگر به برادران کردمانی که بر علیه رژیم ایران می جنگند کمک نمی کنیم ولی ما از اینکه علیه آنان بجنگیم امتناع می ورزیم.

اما چگونه می توان چنین اتحادی را حتی بسک اشأ تا کتیک را موجه قلمداد کرد. در حالیکه مفهوم خود مختاری به این بیان که با اسلام در تضاد است، انکار می شود؟

طالبانی با ذکر این مسئله که رژیم تهران سیاست فراطی صدکرد، منشا به آن چیزی که در کردستان عراقی می گذرد، ندارد، جنبش او استقلال کامل خود را در داخل عراقی، نسبت به گروه های اسلامی عضو شوروی عالی انقلاب اسلامی عراقی که توسط تهران تشکیل شده، حفظ می کند، از پاسخی می گیرید.

او بطور مشخص می گوید: "تنها سازمان اسلامی متحدان جنبش مسلمانان کردستان عراقی است که سازمانی سنی و مستقل از تهران بوده و به روشنی حق خود مختاری مردم کردمانی می پذیرد."

کردستان عراقی در هفته های پیش شاهد حوادت تکان دهنده و درناکی بود. در پی اشغال دوشهر مرزی کردستان عراقی توسط نیروهای مشترک رژیم جمهوری اسلامی و اتحادیه میهنی کردستان عراقی، رژیم صدام بطرز غیر انسانی و وحشیانه به بمباران شیمیائی این مناطقی اقدام کرد و هزاران نفر در جریان این بمباران جان خود را از دست دادند. بمباران شیمیائی شهر کردنشین حلبچه و دیگر مناطق کردنشین و آتش های اعتراضی و سیاسی در سرانجام برانگیخت. ولی رژیم عراقی در ادامه سیاست زمین های سوخته، در کردستان عراقی اقدام به نابودی صدها روستا کرده است و مسردم کردستان عراقی دشوارترین لحظات تاریخ خونین عراق خود را می گذراند.

در این میان عملیات مشترک سازمان های پرنفوذ منطقه کردستان عراقی با رژیم جمهوری اسلامی ستولات و مسائلی را برانگیخته است. معاصبه طالبانی رهبران اتحادیه میهنی کردستان عراقی با روزنامه لوموند، در حقیقت با زنگ کشته مواضع این نیروها در برخورد با رژیم جمهوری اسلامی و دیگر مسائل منطقه است. ما ایمن مصالحه را جهت آگاهی خواتندگان از مواضع اتحادیه میهنی کردستان عراقی درج می کنیم. بدیهی است انتشار اینگونه مطالب بیشتر بسا انگیزه آگاهی خواتندگان از مسائل صورت می گیرند و راهی مواضع خود را پیرامون مسائل مورد بحث بطور مستقل ارائه خواهد کرد.

جلال طالبانی در مصاحبه با لوموند زانکه افکار بین المللی به آنچه در این بخش از جهان می گذرد، تحریک بیشتری از خود نشان نمی دهد، اظهار مسرت تعجب کرد. او گفت: "ما شاهدنا بودی و قعی کردها در این مناطق هستیم. تنها در ماه جاری، ارتش عراق ۲۳ بار از سلاح های شیمیائی استفاده کرده است. سه روز پیش در پی بمباران هسائی شیمیائی نیروی هوائی عراق در منطقه حلبچه که اخیراً توسط نیروهای اتحادیه میهنی کردستان عراقی اشغال شده بود، بیش از دوهزار کردگه قسمت اعظم آنها غیر نظامی بودند جان خود را از دست دادند.

آیا در این موقعیت، طالبانی پیشنهاد می بین نوشیلوا در معاون دبیرکل اتحادیه میهنی کردستان عراقی که نزدیک یکسال پیش امیدوار بود عراقی به دولت های کوچک شیعه بسنی و کسرد تجزیه شود (لوموند ۱۶ آوریل ۸۷) تأیید می کند؟

در آن زمان این اظهارات در عراقی بحثها به گفتاری بیجا و تحریک آمیز حتی از جانب متحدین اتحادیه میهنی کردستان عراقی با اعتراضات جدی مواجبه شد.

آقای طالبانی با کمی تأمل و بصورت مبهم چنین پاسخ می دهد: "ما خواهان خود مختاری و خودگردانی کردستان عراقی هستیم. در صورتیکه رژیم دموکراتیک در عراقی مستقر گردد اما ده ایم تا بسا این حکومت بر سر یک فرمول فدراتیو که بسود و شعور ان بعداً با بدتعیین شود بنا فرقی بسیم. لیکن اگر عراقی کشوری دیکتاتوری باقی بماند، مساصا خواهان ایجاد کردستان مستقل و دموکراتیک می بسیم. فراموش نکنیم که بخشی از کشور ما توسط امپریالیسم عراقی داده شده است.

او ادامه می دهد: "ما مخالف همه اشکال دیکتاتوری می بسیم و در حال حاضر ما قربانیان حکومت فردی صدام حسین هستیم. جدا بی میان ما و مردمشا به یک عراقی قطعی ویرگشت تا پذیرد است. ما او را مجرم جنگی محسوب داشته و حتی اگر او تغییر عقیده دهد و بسا یک فرمول فدراتیو پیشنهاد کند، ما پیشنهاد او را رد خواهیم کرد. او بسا بدسرد، تانما جنانی که در کردستان عراقی صورت گرفته اند بدستور او و تنها بدستور او بوده است. هر چه پیش آید ما هرگز با او مذاکره نخواهیم کرد.

